

Муниципальное автономное дошкольное
образовательное учреждение города Набережные
Челны «Детский сад общеразвивающего вида с
приоритетным осуществлением деятельности по
познавательноречевому направлению развития
детей №15 «Кубэлэк»

Яр Чаллы шәһәренен «Күбэлэк» 15 нче
балаларның танып белү-сөйләм үсешен
өстенлекле гамәлгә ашыручы
гомумүстерешле балалар бакчасы»
муниципаль автономияле мәктәпкәчә белем
бирү учреждениесе

423803, Республика Татарстан, г. Набережные Челны, ул. им. Хади Такташа, д.24 (ЗЯБ 18/71)

Телефон (факс): (8552) 46-59-02

e-mail: sad15.87@mail.ru

ИНН 1650086230/ КПП 165001001

л/с ЛАГ30800007-ДС15/л/с ЛАВ30800008-ДС15

р/с 03234643927300001100 в отделение НБ РТ Банка России/УФК по РТ г. Казань

БИК 019205400 к/с 40102810445370000079

Яр Чаллы шәһәренен «Күбэлэк»
15 нче балалар бакчасы» МАМББУ
мөдире боерыгы
нигезендә гамәлгә кертелде
№ 259 от 29 август 2023 ел.

РАСЛЫЙМ

Яр Чаллы шәһәренен «Күбэлэк» 15 нче
балалар бакчасы» МАМББУ мөдире
Л.Р.Бычок
«29 август» 2023 ел.
Педагогик кинәшмәдә каралган һәм расланган.
Беркетмә № 86230
«29 август» 2023 ел.

**Яр Чаллы шәһәренен
«Күбэлэк» 15 нче балалар бакчасы» МАМББУ
балаларга ана теле өйрәтүче тәрбиячесенен
эш программасы**

Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль белем бирү программасын, федераль
дәүләт белем бирү стандартын күздә тотып,
укыту методик комплектларга нигезләнеп төзелде
(2023-2027 нче уку елы)

Өзерләде: балаларга
ана теле өйрәтүче,
югары категорияле
тәрбияче: _____

Яр Чаллы шәһәре, 2023 ел

Муниципальное автономное дошкольное
образовательное учреждение города Набережные
Челны «Детский сад общеразвивающего вида с
приоритетным осуществлением деятельности по
познавательнo-речевому направлению развития
детей №15 «Күбэлэк»

Яр Чаллы шәһәренә «Күбэлэк» 15 нче
балаларның таныш белү-сөйләм үсешен
өстенлекле гамәлгә ашыручы
гомумүстерешле балалар бакчасы»
муниципаль автономияле мәктәпкәчә белем
бирү учреждениесе

423803, Республика Татарстан, г. Набережные Челны, ул. им. Хади Такташа, д.24 (ЗЯБ 18/71)

Телефон (факс): (8552) 46-59-02

е-mail: sad15.87@mail.ru

ИНН 1650086230/ КПП 165001001

л/с ЛАГ30800007-ДС15/л/с ЛАВ30800008-ДС15

р/с 03234643927300001100 в отделение НБ РТ Банка России//УФК по РТ г. Казань

БИК 019205400 к/с 40102810445370000079

Яр Чаллы шәһәренә «Күбэлэк»
15 нче балалар бакчасы» МАМББУ
мөдире боерыгы
нигезендә гамәлгә кертелде
№ _____ от _____ 2023 ел.

РАСЛЫЙМ

Яр Чаллы шәһәренә «Күбэлэк» 15 нче
балалар бакчасы» МАМББУ мөдире
_____ Л.Р.Бычок
« _____ » _____ 2023 ел.
Педагогик киңәшмәдә каралган һәм расланган.
Беркетмә № _____
« _____ » _____ 2023 ел.

**Яр Чаллы шәһәренә
«Күбэлэк» 15 нче балалар бакчасы» МАМББУ
балаларга ана теле өйрәтүче тәрбиячесенә
эш программасы**

Мәктәпкәчә белем бирүнең федераль белем бирү программасын, федераль
дәүләт белем бирү стандартын күздә тотып,
укуы методик комплектларга нигезләнеп төзелде
(2023-2027 нче уку елы)

Өзерләде: балаларга
ана теле өйрәтүче,
югары категорияле
тәрбияче: _____

Яр Чаллы шәһәре, 2023

ЭЧТӨЛӨК

I. Максатлар бүлөгө (целевой раздел)		
1.1.	Аңлатма язуу (Пояснительная записка)	
1.2.	Программаны гамэлгә ашыруның максаты һәм бурычлары	
1.3.	Программага хас үзенчәлекләр	
1.4.	Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары	
1.5.	Программаны үзләштерүнең планлаштырылган бурычлары, эчтөлөгө, нәтижэләре	
1.6.	Төркөмнәрнең исемлегө һәм милли составы (кушымтада)	
II. Эчтөлөк бүлөгө (содержательный раздел)		
2.1.	Кечкенәләр төркеме (3-4 яшь)	
2.2.	Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)	
2.3.	Зурлар төркеме (5-6 яшь)	
2.4.	Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)	
2.5.	Үзләштерү дәрәжэләре планы	
2.6.	Педагоглар, ата-аналар, балаларның уртак эшчәнлегө (кушымтада)	
2.7.	Этно-мәдәни төбәк бердәмлегө (кушымтада)	
2.8.	Коррекцион үстерелешле эш (кушымтада)	
III. Оештыру бүлөгө (организационный раздел)		
3.1.	Предметлы-үстерелешле әйләнә-тирәлек (РППС) (кушымтада)	
3.2.	Материаль яктан тәмин ителеш (кушымтада)	
3.3.	Программалы-методик яктан тәмин ителеш (кушымтада)	
3.4.	Циклограмма-эш көне бүленешө (кушымтада)	
3.5.	Белем бирү эшчәнлегө челтәре (кушымтада)	
3.6.	Әдәбият	

1.1. Аңлатма язуы

Балалар бакчасында балаларга татар теле һәм ана теле өйрәтү буенча эш программасы (алга таба – эш программасы) - мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениесендә рус һәм башка милләт балаларын татарча сөйләшсәргә, татар милләтле балаларны ана телендә үзара һәм өлкәннәр белән аралаштырга өйрәтү, балаларның төрле яктан үсеше өчен мөмкинлекләр тудыруга юнәлтелгән документ булып тора.

Эш программасы Федераль белем бирү программасына (ФББП (ФОП)) нигезләнеп төзелде, максат һәм бурычларны, көтелгән нәтижеләрне, белем бирү процессын оештыруны билгели.

Эш программасы мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив-хокукий актлар нигезләмәләренә көйләнгән.

Федераль жирлегендә:

- Указ Президента Российской Федерации от 7 мая 2018 г. № 204 «О национальных целях и стратегических задачах развития Российской Федерации на период до 2024 года»;
- Указ Президента Российской Федерации от 21 июля 2020 г. № 474 «О национальных целях развития Российской Федерации на период до 2030 года»;
- Указ Президента Российской Федерации от 9 ноября 2022 г. № 809 «Об утверждении основ государственной политики по сохранению и укреплению традиционных российских духовно-нравственных ценностей»

- Федеральная образовательная программа дошкольного образования (далее – Федеральная программа) разработана в соответствии с Порядком разработки и утверждения федеральных основных общеобразовательных программ, утвержденным приказом Министерства просвещения Российской Федерации от 30 сентября 2022 г. № 874 (зарегистрирован Министерством юстиции Российской Федерации 2 ноября 2022г., регистрационный № 70809).

- Федеральный государственный образовательный стандарт дошкольного образования (утвержден приказом Минобрнауки России от 17 октября 2013 г. № 1155, зарегистрировано в Минюсте России 14 ноября 2013 г., регистрационный № 30384; в редакции приказа Минпросвещения России от 8 ноября 2022 г. № 955, зарегистрировано в Минюсте России 6 февраля 2023 г., регистрационный № 72264);

- 29.12.2012 елдан № 273-ФЗ «Россия Федерациясенң белем бирү турында» Федераль законы;

- 03.08.2018 елдан № 317-ФЗ «Россия Федерациясенң белем бирү турында» Федераль законының 11 һәм 14 статьяларында үзгәрешләр турында;

- 24.09.2022 елдан № 371-ФЗ «Россия Федерациясенң белем бирү турында» Федераль законының 1 статьясында үзгәрешләр турында;

- Мәктәпкәчә мәгарифнең Федераль дәүләт белем стандарты (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 елның 17 октябрендә 1155 нче номерлы боерык нигезендә расланган);

- СП 2.4.3648-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к организации воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи»

- СанПин 2.3/2.4 3590-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к организации общественного питания населения»;

- СанПиН 1.2.368-21 «Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларының эш шартларын, режимын оештыру буенча санитар-эпидемиологик таләпләр» раслау турында Россия Федерациясе баш дәүләт табибы 2021 ел 28 гыйнвар 2 нче номерлы боерыгы дип укырга.

- «Мәктәпкәчә мәгарифнең белем бирү эшчәнлеген төп гомуми белем бирү программалары нигезендә оештыру һәм тормышка ашыру» (Россия Федерациясе Мәгариф һәм фән министрлыгының 2013 ел 30 август 1014 нче номерлы боерыгы);

Төбәк жирлегендә:

- Татарстан Республикасының 2013 ел 22 июль 68-ЗРТ номерлы «Белем бирү турында» Законы;

- Татарстан Республикасының «Татарстан Республикасында Татарстан Республикасының дәүләт телләре һәм башка телләр турында» Законы;

Закон Республики Татарстан «О государственных языках Республики Татарстан и других Языках в Республики Татарстан» (с изменениями на 24.03.2022).

Мәктәпкәчә белем учреждениесе жирлегендә:

- МБМББУ Уставы;

- МБМББУнең төп белем бирү программасы турында нигезләмәсе;

- МБМББУнең «Положение об организации обучения дошкольников государственным языкам Республики Татарстан» от 29.03.2018 г. документы.

Эш программасы өч бүлектән (максатлар, эчтәлек, оештыру) тора, белем бирү өлкәләре буенча куелган бурычларны күздә тотта. Эш программасы шушы законнардагы туры китереп эшкәртелгән.

Пояснительная записка:

Программа по обучению русскоязычных детей татарскому языку к учебно – методическому комплексу «Татарча сөйләшәбез» – «Говорим по-татарски» для детей 4-7 лет

Основной задачей обучения детей татарскому языку в дошкольном возрасте является формирование первоначальных умений и навыков практического владения татарским языком в устной форме, формировать мотивацию учения ребенка, активизировать в речи слова обозначающие предмет, признак предмета и действие; способствовать умению составлять небольшие диалоги по созданным ситуациям. В процессе обучения дети должны научиться воспринимать и понимать татарскую речь на слух и говорить по-татарски в пределах доступной им тематики, усвоенных слов.

УМК «Говорим по-татарски», включает рабочие тетради, предназначенные для детей 4-7 лет, делающие первые шаги в мир татарского языка. Творческая тетрадь поможет ребенку усвоить лексику татарского языка, закрепить речевой материал, привлечь родителей активно включиться в процесс развития своего малыша. В рабочей тетради даны задания на написание, обобщение и сравнение предметов на определение их величины, размера, количества.

Учебно-методический комплект «Татарча сөйләшәбез» - «Говорим по-татарски» для обучения русскоязычных детей 4-7 лет татарскому языку, включает:

1. Пособие для воспитателей:

- программа;
- тематический план;
- конспекты ООД;
- диагностический материал.

2. Рабочие тетради.

3. Аудиоматериалы.

4. Анимационные сюжеты.

5. Наглядно-демонстрационные, раздаточные материалы.

Содержание УМК состоит из трёх проектов:

Средняя группа (4-5 лет) – «Минем өем» (Мой дом).

Старшая группа (5-6 лет) – «Уйный-уйный үсәбез» (Растем играя).

Подготовительная группа (6-7 лет) – «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» (Мы теперь уже большие, в школу ведут дороги).

Каждому проекту разработаны конспекты ООД.

Средняя группа «Минем өем» (Мой дом):

Аудиоматериал – 64 трэка;

Анимационные сюжеты – 11;

Рабочая тетрадь – 17 заданий;

Наглядно-демонстрационный материал;

Активные слова + пассивные слова – 62;

Активные слова: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 слов).

Пассивные слова: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 слов).

Проект «Минем өем» состоит из следующих тем:

Гаилә - Семья;

Ашамлыклар - Продукты;

Уенчыклар - Игрушки;

Саннар - Счёт (1-5).

Старшая группа «Уйный-уйный үсәбез» («Растем играя»)

Аудиоматериал – 63 трэка;

Анимационные сюжеты – 15;

Рабочая тетрадь – 19 заданий;

Наглядно-демонстрационный материал;

Активные слова + пассивные слова – 45.

Активные слова: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 слов)

Пассивные слова: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 слов).

Проект «Уйный- уйный үсәбез» состоит из следующих тем:

Яшелчәләр - Овощи;

Ашамлыклар - Продукты;

Савыт-саба - Посуды;

Киёмнәр - Одежда;

Шәхси гигиена - Личная гигиена;

Өй жиһазлары - Мебель;

Бәйрәм «Туган көн» - Праздник «День рождение»;

Бәйрәм «Сабан туй» - Праздник «Сабантуй»;

Используются слова, словосочетания проекта «Минем өем».

Подготовительная группа «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» (Мы теперь уже большие, в школу ведут дороги):

Аудиоматериал – 71 трэка;

Анимационные сюжеты – 19;

Рабочая тетрадь – 20 заданий;

Наглядно-демонстрационный материал;

Активные слова + пассивные слова – 60;

Активные слова: син кем?, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклай, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгер, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлайм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың? (пассивное слово)

Объём словарного запаса по УМК «Татарча сөйләшәбез» - «Говорим по - татарски» составляет для детей 4-7 лет 167 слов, что соответствует возрастным особенностям дошкольника. Объём слов доступен для усвоения детьми 4-7 лет, направлен на общение детей, а не только на увеличение словарного запаса.

Использование дидактических, словесных, сюжетных игр позволяет повысить качество обучения, способствует лучшему усвоению программного материала, даёт возможность усвоить лексику татарского языка, закрепить речевой материал в игровой форме, поддерживать интерес к языку. Во время игр дети повторяют пройденный материал, задают друг другу вопросы, общаются с воспитателем на татарском языке. Разработанные дидактические игры на интерактивной доске, рабочие тетради, анимационные сюжеты, увлекают и в непринуждённой обстановке погружают ребёнка в языковую среду, где он впитывает в себя новую информацию.

В средней группе дети вопросы не задают, кроме Хәлләр ничек?, задаёт вопросы только воспитатель, к концу учебного года дети должны уметь угощать друг-друга.

В старшей группе дети должны уметь задавать и отвечать на вопросы: Хәлләр ничек? Нинди? Ничә? Нәрсә кирәк?, организовать сюжетные игры: «Магазин», «Командир», «Угостим друзей».

В подготовительной к школе группе дети должны уметь задавать и отвечать на вопросы: Хәлләр ничек? Нинди? Ничә? Нәрсә кирәк? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? организовать сюжетные игры: «Магазин», «Командир», «Угостим друзей», разговаривать по телефону.

В подготовительной группе дети самостоятельно задают друг другу, старшим вопросы, составляют диалоги, общаются. Для закрепления с детьми пройденного материала в группах воспитатели используют тематический план, дидактические, словесные, сюжетные игры, образцы диалогов.

1.2. Программаны гамәлгә ашыруның максаты һәм бурычлары

Максат: уен ситуацияләр, мәгълүмати-коммуникацион технологияләр, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар:

- Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтезмәләрен төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү. Мөстәкыйль фикер йөртергә, җавап бирергә күнектерү, балада үзенң сөйләмә белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

- Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинһен сәләтләрен үстерү. Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗҗәгә итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер-береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен булдыру.

- Милли мәдәниятебез, Татарстанда яшәүче төрле милләт халыклары турында балаларның белемнәрен арттыру, дуслык һәм туганлык хисләре тәрбияләү, эхлакый - патриотик тәрбия бирү.

1.3. Программага хас үзенчәлекләр

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга, 3 яшьтән 7 яшькә кадәр булган татар балаларның туган телендә аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән. Белем бирү программасында Татарстан республикасының этно-мәдәни төбәк бердәмлеге, якындагы социумны, социаль-экономика шартларын, климат үзенчәлекләрен исәпкә алып, белем бирү процессында катнашучылар тарафыннан формалашкан, мәктәпкәчә яшьтәге балаларга белем бирү эчтәлегенә чагылган.

Темалар бер-берсенә бәйләнешле итеп, балаларның яшъ үзәнчәлекләрен искә алып сайланды. Белем бирү эшчәнлекләренен темасы катлауландырылып, кабатлана бара, алар баланың сөйләм телен камилләштерү максатын күздә тотып төзелде.

Программаның белем бирү өлкәләре:

Социаль-коммуникатив үсеш – балаларны әйләнә-тирә мөхит белән таныштыру (үзе, гаиләсе, бакча, шәһәре, республика, төрле милләтләр, һөнәр ияләре, балалар язучылары), сюжетлы-рольле уеннар.

Танып белү үсеше – балаларның ел фасыллары, табигать күренешләре турында белемнәрен киңәйтү, тасфирлау хикәяләре төзәргә өйрәтү, дидактик уеннар.

Сөйләм үсеше – сүзле уеннар, дидактик уеннар, сүзлек өстендә эш, өйрәнелгән эчтәлек нигезендә әңгәмәдәшен белән контакт урнаштыра, сорау куя, җавап бирә, кире кага, раслый белү; программада күрсәтелгән темалар буенча тәрбиячеген сорауларына җавап бирү һәм сораулар куя белү; үстерешле диалоглар төзү, әңгәмәдә катнаша алу; терәк схемалар кулланып, ситуация буенча әңгәмә кора белү.

Сәнгати-эстетик үсеш – җырлы-биюле уеннар, халык бәйрәмнәре, әкиятләргә сәхнәләштерү, халык аваз ижатын өйрәтү.

Физик үсеш – физкультура, сәламәтләндерү эшләре: ял минутлары, хәрәкәтле уеннар, эшчәнлеккә сәламәтләнә саклауга якын килеп оештыру (эшчәнлек барышының төрлеләге).

1.4. Программаны формалаштыру принциплары һәм юллары

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар телен аралашу чарасы буларак куллануга әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренен үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоязмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәлек принцибы – тел өйрәтүгә көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйлә рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенен төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә тормышка ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы – социаль-коммуникатив, танып-белү, сөйләм, физик, сәнгати-эстетик үсеш.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелеккә күздә тоту;

Белем бирүгә комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенен мотивлашкан булу принцибы – бала материалны үзе өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүгә мотивлашкан булуын тәмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүгә практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәрәнкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр;

Белем бирү эшчәнлегенен дидактик принцибы – гадидән катлаулыга таба бару;

Индивидуальләштерү принцибы – тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүгә күздә тоту. Балаларның яшъ үзәнчәлекләрен исәпкә алу.

Мәдәни яктан яраклылык һәм региональлек принцибы – этник үзәнчәлекләр аша үзәнчәлекләрне үстерү.

Телгә өйрәтүдә кулланыла торган чаралар:

Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар;

Тавышлы күрсәтмәлелек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар);

Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәлелек (таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, жырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегә өчен материаллар);

Символик, график күрсәтмәлелек (пиктограммалар);

Күләмле күрсәтмәлелек (макетлар, муляжлар, уенчыклар);

Интерактив уеннар.

Эш төрләре һәм формалары:

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләре булып түбәндәгеләр тора:

Предметлар белән эш: уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу;

Рәсемнәр белән эш: үстерешле диалог;

Сюжетлы-рольле уеннар;

Әйлән-бәйлән, жырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып);

Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (эти-әниләргә, башка төркем балаларына);

Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, «Командир» уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары;

Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр;

Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү;

Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу);

Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, жырлау, кабатлау, ишеткән сүзгә рәсемдә табып күрсәтү;

Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау;

Интерактив уеннар.

1.5. Программаны үзләштерүнең планлаштырылган бурычлары, эчтәлегә, нәтижеләре

«Татарча сөйләшәбез» укыту-методик комплектын кулланып рус телле балаларга татар теле өйрәтү программасы

Бурычлары:

Информацион – коммуникатив технологияләр, уен – ситуацияләр, күргәзмәлелек кулланып, тел өйрәтү, аралашу телгә тудыру;

Балаларның көнкүрешкә, табигатькә, җәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтәзмәләргә төрле ситуацияләрдә кулланышка керту;

Мөстәкыйль фикер йөртүгә, җавап бирергә күнектәрү, балада үзен сөйләм белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту;

Диалогик һәм монологик сөйләмне, хәтер, зинһан сәләтләрен үстерү;

Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәҗҗәгать итү, рәхмәт белдерү, икәнлешү, сабуллашу) кагыйдәләрен, бер-береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары, әдәпле итеп кара-каршы сөйләм белү күнекмәләрен тәрбияләү.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын, бурычларын үз эченә ала:

«Минем өем» проекты (4-5 яшь)

Максат: татар теленә кызыксыну уяту, аралашу телгә тудыру.

Бурычлар:

Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру;

Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зинһан үстерү;

Бер-береңне тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

«Уйный – уйный үсәбез» проекты (5-6 яшь)

Максат: үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуға чыгу.

Бурычлар:

Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру;

Гади сорауларны аңлап жавап бирү, мөрәжәгать итә белү, көндәлек яшәештә аралашу;

Әдәпле итеп кара-каршы сөйләшә белү күнекмәләрен тәрбияләү.

«Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар» проекты (6-7 яшь)

Максат: балаларның көнкүрешкә, табигатькә, жәмгыятькә кагылышлы сүзләр исәбенә сөйләмнәрен баету, сүз һәм сүзтәзмәләрне төрле ситуацияләрдә кулланышка кертү.

Бурычлар:

Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләренә өйрәтү;

Мөстәкыйль фикер йөртәргә, жавап бирергә күнектерү, балада үзенә сөйләм белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту;

Сөйләм әдәбе (сорау, гозер, мөрәжәгать итү, рәхмәт белдерү, исәнләшү, сабуллашу) кагыйдәләрен камилләштерү.

Уртанчылар төркеме «Минем өем» проекты (4-5 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

Тирә-юнь күзаллавын киңәйтә барып, иң якын кешеләре, уенчылар, ашамлыклар хисабына сүз байлыгын арттыру;

Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрен аңлап, үти белүләренә ирешү;

Тәрбияче әйткән сүзләренә, кыска фразаларны кабатлап әйтә белүләренә ирешү;

Үз исемен дөрес әйтә, исәнләшә, сабуллаша, рәхмәт әйтә белү күнекмәләрен үстерү;

Куелган сорауларны аңлап, сөйләмдә 2-3 сүз белән жавап кайтару күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлегә:

«Минем өем» проекты темалары («Гаилә», «Ашамлыклар», «Уенчылар», «Саннар») буенча бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Аларның тирә-юнь күзаллавын киңәйтә бару, югарыда күрсәтелгән темага караган сүзләр хисабына балаларның сүз байлыгын арттыру өстендә эшләү, аларда татар телендә сөйләшә башлау теләге уяту.

Актив үзләштерүләренә ирешү өчен әйбер исемнәренә мәгънәсен аңлату һәм аларны дөрес әйтү күнегүләре эшләү. Иң якын кешеләр (*әти, әни, бабай, әби, малай, кыз*), яраткан уенчылар (*туп, машина, курчак, эт, песи, куян, аю*), ашамлыклар (*алма, ит, сөт, чәй*) һәм саннар (*бер, ике, өч, дүрт, биш*) хисабына сүзлекне баету һәм активлаштыру. Өйрәнгән сүзләренә аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белү күнекмәләрен булдыру. (*Алма бир. Мә, алма*).

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап жавап бирергә өйрәтү.

- *Бу кем? – Бу әти.*

- *Бу нәрсә? – Бу туп.*

Нинди? сорауын аңларга, дөрес жавап бирергә өйрәтү.

- *Туп нинди? – Кечкенә.*

- *Машина нинди? – Матур.*

Әйбернең билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауларны аңларга һәм сөйләмдә жавап кайтарырга өйрәтү. (*Зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт, пычрак, тәмле*).

- *Бу нәрсә? – Бу туп.*

- *Туп нинди? – Туп пычрак (зур, матур, кечкенә, чиста, әйбәт).*

Тәрбияче әйткән сүзләренә, кыска фразаларны балаларның кабатлап әйтә белүләренә ирешү өстендә эшләү. Аларның өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрен аңлап, үти белүләренә ирешү (*мә, бир, утыр, аша, эч, уйна, ю, ал*).

- *Мә, куян. – Бир куян.*

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны табу, күрсәтә белергә өйрәтү. (*Зур машина ал. Тәмле алма бир*).

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белергә өйрәтү, сүзләрен дәрәс, урынлы куллану.

- *Исәнме. – Исәнмесез. – Сау бул. – Сау булыгыз. Мин кыз. – Мин Оля. Мин малай – Мин Коля.*

Таныш предметларның исемнәрен ныгыту, куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрен (*Әйе, юк*) дәрәс кулланырга өйрәтү.

- *Син Коля? – Әйе.*

- *Син кыз? – Юк, мин малай.*

Мин, син алмашлыкларын аңларга һәм урынлы кулланырга өйрәтү.

- *Син кем? – Мин Коля.*

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар өйрәтү.

Белем бирү эшчәнлегенң нәтижеләре:

Бирелгән лексиканы төрле ситуацияләрдә ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар;

Татар телендә сөйләшү теләге бар;

Өйбә исемнәренң мәгънәсен аңлый һәм аларны дәрәс әйтә белә;

Гаилә, уенчыклар, ашамлыклар һәм саннар хисабына сүз байлыгы бар;

Өйрәнгән сүзләрен аерым, күмәк, тәрбияче ярдәмендә кабатлый белә;

Бу кем? Бу нәрсә? сорауларын аңлап, җавап бирә;

Өйбәренң билгесен ачыклау максаты белән куела торган сорауны аңлый һәм сөйләмдә җавап кайтара белә;

Тәрбияче әйткән сүзләрен, кыска фразаларны кабатлап әйтә. Өлкәннәр кушкан катлаулы булмаган биремнәрен аңлап үти;

Тәрбияче әйткән билге буенча предметны таба, күрсәтә белә;

Үз исемен дәрәс әйтә, исәнләшә, сабуллаша белә, сүзләрен дәрәс, урынлы куллана;

Куелган сорауга раслаучы, инкарь итүче сүзләрен дәрәс куллана белә;

Мин, син алмашлыкларын аңлый һәм урынлы куллана;

Кечкенә күләмле шигырьләр, жырлар белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижеләр:

Сүз байлыгы аз;

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлый, куллана белми;

Сорауларны аңлый, җавап бирә алмый;

Мин, син алмашлыкларын урынлы куллана белми.

Зурлар төркеме «Уйный – уйный үсәбез» проекты (5-6 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенң бурычлары:

Тирә-юнь күзаллавын кинәйтә барып, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары, ашамлыклар темасына кергән сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру;

Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗҗәгать итә белүләренә ирешү, үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгуларына ирешү;

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү;

Боерык фигыльләрен сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белү күнекмәләрен үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенң эчтәлеге:

Лексик минимум – якынча 45 сүз.

«Уйный-уйный үсәбез» проекты темалары («Гаилә», «Ашамлыклар», «Уенчыклар», «Саннар», «Яшелчәләр», «Савыт-саба», «Киёмнәр», «Шәхси гигиена», «Өй жиһазлары», «Бәйрәмнәр») буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру. (*Кишер, суган, бәрәңге, кыяр, кәбестә, аш, ботка, кашык, тәлинка, чынаяк, күлмәк, чалбар, бит, кул, өстәл, урындык, карават, баллы, ничә?, нинди?, алты, әсиде, сигез, тугыз, ун, кызыл, сары, яшел, зәңгәр, нәрсә кирәк?, юа, ки, сал, йокла, хәерле көн, яратам, бар*).

Санау күнекмәләрен ныгыту, сөйләмдә камилләштерү.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә өйрәтү.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләргә ныгыту, урынлы куллану. (*Әйе, юк*).

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә активлаштыру. (*Бу кызыл тәлинка*).

«Минем өем» проекты буенча өйрәнелгән боерык фигыльләргә ныгыту (*аша, эч, утыр, ю, уйна, йокла*), яңа боерык фигыльләргә (*ки, сал*) сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белергә өйрәтү, активлаштыру.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенң нәтиҗәләре:

«Уйный-уйный үсәбез» проекты темалары («Гаилә», «Ашамлыктар», «Уенчыктар», «Саннар», «Яшелчәләр», «Савыт-саба», «Киемнәр», «Шәхси гигиена», «Өй җиһазлары», «Бәйрәмнәр») буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (уен, аралашу, музыка, хезмәт, хәрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Санау күнекмәләре бар, сөйләмдә куллана белә.

Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? соравын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә.

Раслаучы һәм инкарь итүче сүзләргә аңлый, урынлы куллана.

Исем + сыйфат конструкциясен сөйләмдә дәрәс куллана.

Боерык фигыльләргә сөйләмдә аңлап дәрәс куллана белә.

Алган белемнәрен, сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Сүз байлыгы аз;

Бирелгән лексиканы ишетеп аңлай, куллана белми;

Сорауларны аңлай, мөстәкыйль рәвештә сорау куя белми;

Сөйләм күнекмәләрен үстерешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә куллана алмый.

Мәктәпкә эзәрлек төркеме

«Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» проекты (6-7 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенң бурычлары:

Ашамлыктар, кыргый хайваннар, кошлар, мәктәп темасына кергән сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру.

Сөйләмне аралашу чарасы буларак камилләштерү, файдалана белү күнекмәләрен өйрәтү.

Диалогик һәм монологик сөйләмне үстерү.

Мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәс җавап бирә белергә күнектерү.

Белем бирү эшчәнлегенң эчтәлеге:

Лексик минимум – якынча 60 сүз.

«Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» проекты темалары («Гаилә», «Ашамлыктар», «Уенчыктар», «Саннар», «Яшелчәләр», «Савыт-саба», «Киемнәр», «Шәхси гигиена», «Өй җиһазлары», «Бәйрәмнәр», «Танышу», «Тату гаилә», «Дусларны сыйлыйбыз», «Кунак килде», «Кафега барабыз», «Күңелле уеннар», «Без ңиркта», «Безнең дуслар», «Чана шуабыз», «Без биибез», «Күңелле сәяхәт», «Мәктәп», «Без әкият яратабыз») буенча бирелгән лексиканы төрле эшчәнлектә (танып-белү, уен, аралашу,

музыка, хезмэт, хэрэкэт) ишетеп аңлап куллана белергә өйрәтү, сөйләм күнекмәләрен булдыру.

Яңа сүзләр хисабына баланың сөйләмен баету, тулыландыру (*син кем?, хәерле көн, тычкан, бу кем?, бу нәрсә?, нишли?, йоклый, утыра, ашы, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлкә, йөгер, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпә, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, биш, бишм, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыим, укыйм, дәфтәр*).

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? сорауын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәжә җавап бирә белергә өйрәтү.

Алган белемнән, сөйләм күнекмәләрен үстәрешле диалогларда, уеннарда, ситуатив күнегүләрдә камилләштерү. Монологик сөйләмне үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтиҗәләр:

«Без инде хәер зурлар – мәктәпкә илтә юллар» проекты темалары («Гаилә», «Ашамлыктар», «Уенчыктар», «Саннар», «Яшелчәләр», «Савыт-саба», «Киемнәр», «Шәхси гигиена», «Өй җиһазлары», «Бәйрәмнәр», «Танышу», «Тату гаилә», «Дусларны сыйлыйбыз», «Кунак килде», «Кафегә барабыз», «Күңелле уеннар», «Без җиргә», «Безнең дуслар», «Чана шуабыз», «Без бишбез», «Күңелле сәяхәт», «Мәктәп», «Без әкият яратарбыз») буенча бирелгән лексиканы төрлө эшчәнлектә (танып-белү, уен, аралашу, музыка, хезмәт, хэрәкәт) ишетеп аңлап куллана белә, сөйләм күнекмәләре бар.

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы бар.

Бу кем? Бу нәрсә? Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Нишли? Син нишлисең? Кая барасың? сорауын аңлап, мөстәкыйль рәвештә сорау куя һәм дәрәжә җавап бирә белә.

Фигыльләрне урынлы куллана.

Жырлар, шигырьләр белә.

Тәрбиячә һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Яңа сүзләр хисабына сүз байлыгы аз;

Бирелгән лексиканы диалогик һәм монологик сөйләмдә куллана алмый;

«Бу кем?», «Бу нәрсә?», «Нәрсә кирәк?», «Нинди?», «Ничә?», «Нишли?», «Син нишлисең?», «Кая барасың?» сорауларын мөстәкыйль рәвештә куя белми;

Фигыльләрне урынлы куллана белми.

Балаларны укыту – методик комплектларны кулланып, ана теленә өйрәтү:

«Татарча сөйләшәбез», методик әсбапта башлангыч төркемгә йөрүче балаларның сөйләмен үстерү һәм аларны ана теленә өйрәтүнең методик нигезләре һәм хәзерге технологияләре бирелгән. Кече яшьтәге балалар эшчәнлеген оештыру комплекслы-тематик принципка нигезләнә. План ел дәвамында «Сау бул, җәй! Исәнме, балалар бакчасы!», «Көз», «Мин һәм минем гаиләм», «Минем йортым, минем шәһәрәм», «Яңа ел бәйрәме», «Кыш», «Ватанны саклаучылар көне», «Сигезенче март», «Халык җәүһәрләре», «Яз», «Җәй» кебек төрлө темалар үзләштерүне күздә тотар. Балаларны татар телендә сөйләшәргә һәм аралашырга өйрәтү билгеле бер күләмдә сүз байлыгы булдырудан башлана. Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар, интерактив уеннар тора. Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишкәндә өйрәтүнең төрлө алымнары, чаралары кулланыла: бармак уеннары, төрлө предметлар тотып биюләр, релаксация максаты белән шигъри әсәрләргә зур игътибар бирелә.

Кечкенәләр төркеме (3-4 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

Гомуми кулланылыштагы лексика хисабына сүзлек запасын баету.

Дөньяны бербөтен итеп кабул итү, беренчел күзаллаулар формалаштыру.

Әдәби сөйләмне, сөйләм сәнгәтенә яқынайту, шул исәптән эстетик зәвык, әдәби әсәрне анга алуларын үстерү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлегә:

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишкәндә өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары кулланылу. Дүртенче яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала. Шундый формаларның берсе булып, бармак уеннары тора. Хәрәкәтләнү активлыгы югарырак булган саен, балаларның сөйләме тизрәк һәм яхшырак үсеш ала, сөйләм сыйфаты, төрлелеге белән аерылып тора. Бармак уеннары баш мие эшчәнлегенә, интеллект үсешенә уңай йогынты ясый. Чыннан да, физиологлар, психологлар үткәргән тикшеренүләр (Л.С. Выготский, И.П. Павлов, А.Р. Лурия, А.А. Леонтьев һ.б.) хәрәкәтләнү һәм сөйләм моторикасының үзара бәйлә булуын исбатлыйлар.

Балалар белән эшләү дәверендә төрле предметлар тотып биюлә, уеннар кулланыла.

Балаларның игътибарын туплау, эшчәнлеккә карата кызыксыну уяту, ял иттерү (релаксация) максаты белән шигъри әсәрләр уку. Бу әсәрләрне укыганда, балалар эчтәлегенә туры китереп, хәрәкәтләр ясау.

Матур әдәбият, халык ижаты, күрсәтмәлек, предметлар белән уен хәрәкәтләре, кошларның, жәнлекләренң образларын имитацияләү аша балаларның сөйләмен үстерү. Индивидуаль һәм күмәк кабатлаулар истә калдыру максатыннан аваз, сүз, ижек, фраза кебек сөйләм элементлары кабатлана. Физик яктан үсеш алган, төп культура-гигиеник күнекмәләр үзләштергән, кызыксынучан, актив; интеллектуаль һәм шәхси бурычларны чишә белүчән; кеше хәленә керә белүчән, эмоциональ; өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашу ысулларын, чараларын үзләштергән; үзе, гаиләсе, әйләнә-тирәсе, дөүләт, дөнья, табигать турында беренчел күзаллауларга ия булган; элементар гомум кабул ителгән нормаларны, үз-үзенә тоту кагыйдәләрен үзләштерү. Беренчел кыйммәткә ия булган күзаллаулар нигезендә үзенң тәртибе белән идарә итүгә һәм үз гамәлләрен планлаштыруга сәләтле; өйрәтү эшчәнлегенә универсаль нигезләрен үзләштергән бала шәхесе тәрбияләү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтижәләре:

Бала биремнәрне дөрес үти. Тәрбияченә сорауларына җавап биргәндә, җөмлеләрне грамматик яктан дөрес төзи.

Тәрбияченә сорауларына теләп, ышанычлы итеп җавап бирә.

Аваз ияртемнәрен дөрес һәм ачык итеп әйтә.

Бала гади (кем? нәрсә?) һәм катлаулы (кемгә? нинди? кайчан? кайда? кая?) сорауларга җавап бирә. Үзенң инициативасы яки тәрбияченә үтенече буенча рәсемдә сүрәтләнгәнне сөйли ала.

Өкәятнең эчтәлеген сөйләгәндә эзлекчелекне саклай, сәхнәләштерүдә теләп катнаша.

Сүзнә мәгънәсен аңлай.

Билгене белдерә торган сүзләр белә.

Хәрәкәтне белдерә торган сүзләр белә.

Гомумиләштерүче сүзләр куллана.

Предметның исемен һәм нинди материалдан булуын атай.

Предметны чагыштыра.

Капма-каршы мәгънәдәге сүзләргә белә.

Күпмәгънәле сүзләр белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Предметларның исемен, мөһим детальләрен, өлешләрен атаганда һәм күрсәткәндә авырлыклар кичерә, гомумиләштерүче сүзләргә куллана алмый.

Биремнәрне үти алмый.

Тәрбияченә сорауларына җавап бирә алмый.

Тәрбияче актив ярдәм күрсәткәндә дә, хаталар ясый.

Кайбер сүзнә мәгънәсен аңламый.

Капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне кулланмый.
Өкиятнең эчтәлеген кире кайтып сөйли белми.
Күпмәгънәле сүзләрне белми.
Сүзлек запасы ярлы.

Уртанчылар төркеме, (4-5 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенә бурычлары:

Балаларны исем, сыйфат кулланып гади жөмлөләр төзүгә өйрәтү, антоним, синоним сүзләр хисабына сүз байлыгын арттыру, матур әдәбият һәм халык ижаты белән таныштыру, туган телдә дөрес сөйләмне формалаштыру;

Бәйләнешле (диалоглы һәм монологлы) сөйләм, балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү;

Ана телендә аралашырга теләк уяту, үз гаилә, этно-әниен белән горурлану хисе тәрбияләнү.

Белем бирү эшчәнлегенә эчтәлеге:

Балаларның сөйләм сыйфат һәм фигуралы сүз төркемнәре хисабына баеп. Балалар предметларны кулланылышын, функциональ билгеләрен аера алу (түп-уенчык, аның белән уйныйлар). Капма-каршы мәгънәле сүзләрне сайлап, предметларны һәм күренешләрне чагыштыру, гомумиләштерүче сүзләр куллану.

Баланың сөйләм активлыгын артыру. Сүзләрне төрле грамматик формаларда һәм бәйләнешләрдә күрсәтү, үзләренә фикерләрен катлаулы жөмлөләр белән белдерү, сөйләмдә кереш жөмлөләр куллану, төрле тасвирламалар һәм сюжетлы хикәяләр төзүгә өйрәнү.

Сөйләм теле бәйләнешле һәм эзлекле булу, сөйләмнең мәгънә ягын аңлау, жөмлөнә синтаксик төзелеш, сөйләм теленә аваз ягын камилләштерү.

Баланы сүз белән таныштыру буенча махсус эш оештыру сүзнең мәгънә һәм аваз ягы турында күзаллау формалаштыруга китерү. Сүз һәрвакыт нинди дә булса предметны, күренешне, сыйфатны белдерә һәм авазлардан тора, яңгырый.

Балалар «сүз», «аваз» терминнарының мәгънәсен дөрес итеп аңлай һәм куллана башлау, яңгырашы буенча охшаш һәм төрле сүзләрне табу, сүзләрдәге кирәкле авазларны аерып күрсәтү.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишү өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары куллану. Бишенче яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала.

Өйрәтү-тәрбия процессында балалар белән эшчәнлекне оештырганда тәрбиячегә ижади якин килү мөмкинлегә бирелә. Эшчәнлек конспектларын төзүдә тәрбияче өчен күрсәтмәләр, балаларның якинча җаваплары, балаларны активлаштыру җәя эчендә күрсәтелә. Жәя эчендә бирелгән мөстәкыйль һәм күмәк кабатлаулар истә калдыру максатыннан аваз, сүз, ижек, фраза кебек сөйләм элементын кабатлауны күрсәтү. Кабатлауның төрле вариантлары бар: тәрбияче артыннан, балалар артыннан, тәрбияче белән бергә, күмәк, мөстәкыйль. Эшчәнлек төрләрен оештыру интегратив сыйфатлар формалаштыруга юнәлдерү: физик яктан үсеш алган, төп культура-гигиеник күнемләр үзләштерү; кызыксынучан, актив; интеллектуаль һәм шәхси бурычларны чишә белүчән; кеше хәленә керә белүчән, эмоциональ; өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән аралашу ысулларын, чараларын үзләштергән; үзе, гаиләсе, әйләнә-тирәсе, дөүләт, дөнья, табигать турында беренчел күзаллауларга ия булган; элементар гомум кабул ителгән нормаларны, үз-үзенә тоту кагыйдәләрен саклай белү; беренчел кыйммәткә ия булган күзаллаулар нигезендә үзенә тәртибе белән идарә итү һәм үз гамәлләрен планлаштыру; өйрәтү эшчәнлегенә универсаль нигезләрен үзләштерү.

Белем бирү эшчәнлегенә нәтиҗәләре:

Бала исем фамилиясен белә;

Сүзнең мәгънәсен аңлай;

Билгене, хәрәкәтне белдерә торган сүзләр белә;

Гомумиләштерүче сүзләр куллана;
Предметның исеме һәм нинди материалдан булуын атый;
Предметны чагыштыра;
Капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне белә;
Күпмәгънәле сүзләр белә;
Әкиятнең эчтәлеген сөйли.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Сүзләрнең мәгънәсен аңламый;
Капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне куланмый;
Хикәянең эчтәлеген кире кайтып сөйли белми;
Күпмәгънәле сүзләрне белми;
Сүзлек запасы ярлы.

Зурлар төркеме (5-6 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары:

Балаларны ана телендә дәрәжә һәм яхшы итеп сөйләшәргә өйрәтү, тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәжәләрен формалаштыру;

Бәйләнешле сөйләм үстерү, тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау (тоемлау) сәләте булдыру;

Ана телендә аралашырга теләк уяту; үз гаилә, эти-әни белән горурлану хисе тәрбияләнү.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге:

Укыту-методик комплектларга тупланган материаллар балалар бакчасы педагогларына балаларның сөйләшкән үстерү, тирә-юнь, матур әдәбият әсәрләре белән таныштыру максатында гына түгел, ә интеграль: рәсем ясау, әвәләү, кул хезмәте, конструкцияләү, эксперимент эшләре, кисеп ябыштыру, музыка, физкультура эшчәнлекләрендә, иртән балаларны кабул итү, саф һавада булу, табигатьне күзәтү вакытында, эти-әниләр белән бердәм эшчәнлектә ижади якин килеп кулланыла һәм ныгытыла.

«Туган телдә сөйләшәбез» методик кулланмасы балаларга телебезнең матурлыгын, байлыгын аңларга, аны сизмәләргә, үзләрендә күркәм сыйфатлар булдырырга, тел хәзинәсен тирәнтен аңларга, кеше өчен газиз булган туган жиргә, туган телебезгә мәхәббәт, эти-әниләргә, өлкәннәргә карата хөрмәт, итәгать тәрбияләнү, үзләрендә хезмәт сөю, тыйнаклык, шәфкатьлелек кебек күркәм сыйфатлар булдырырга ярдәм итә.

Балалар «сүз», «аваз» терминнарының мәгънәсен дәрәжә итеп аңлай һәм куллана башлау, сүзгә игътибарларын арттыру, яңгырашны буенча охшаш һәм төрле сүзләрне табу, сүзләрдәге кирәкле авазларны аерып күрсәтү.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишү өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары куллану. Алты яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала.

Өйрәтү-тәрбия процессында балалар белән эшчәнлекне оештырганда тәрбиячегә ижади якин килү мөмкинлеген бирелә. Эшчәнлек конспектларын төзгәндә тәрбияче өчен күрсәтмәләр, балаларның якинча җаваплары, балаларны активлаштыру жәя эчендә күрсәтелә. Жәя эчендә бирелгән индивидуаль һәм күмәк кабатлаулар истә калдыру максатыннан аваз, сүз, ижек, фраза кебек сөйләм элементын кабатлауны күрсәтү.

Белем бирү эшчәнлегенең нәтижәләре:

Бала транспорт төрләрен, кеше тормышын җиңеләйтә, уңайлыklar тудыра торган әйберләрне танып һәм әйтә белә.

Предмет һәм аның үзенчәлекләре, нинди материалдан булуы турында сөйли, аларны төркемлә белә.

Төзүче, транспорт хезмәткәрләре, авыл эшчәннәре хезмәте турында белә.

Бала үз туганнары, үзе турында сөйли, адресын әйтә белә.

Туган иле, шәһәре, Россиянең, Татарстанның башкаласы турында белә.
Сөйләмдә, башка балалар белән аралашканда ягымлы сүзләр куллана белә.
Мәгънәдәш сүзләр, капма-каршы сүзләрне әйтә белә.

Үз тәҗрибәсеннән чыгып, эчтәлекле рәсемнәр, картиналар буенча мөстәкыйль рәвештә хикәя төзи белә.

Язучыларны таный һәм атый, әсәрләрен белә.

Зур булмаган әсәрләрне сәхнәләштерүдә, рольләргә бүлеп шигырьләр укуда актив катнаша, тиз истә калдырып, яттан сөйли белә.

Тәрбияче һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтиҗәләр:

Транспорт төрләрен, кеше тормышын җиңеләйтә, торган әйберләрне атаганда хата жиһәрә.

Предмет һәм аның үзенчәлекләре турында тәрбияче ярдәменнән башка сөйли белми.

Туган иле, шәһәре, Россиянең, Татарстанның башкаласын әйтә белми.

Үз туганнары турында тәрбияче ярдәмендә сөйли.

Адресын белми.

Сөйләмдә гади жөмлөләр куллана, үз тәҗрибәсеннән чыгып начар сөйли, рәсемнәр, картиналар буенча хикәя төзегәндә тәрбияче ярдәмен көтә.

Әдәби әсәрләрнең эчтәлеген план буенча сөйли белми.

Мәгънәдәш сүзләр, капма-каршы сүзләрне әйтми.

Тәрбияче балалар белән аралашканда сирәк катнаша.

Язучыларны танымый, әсәрләрен әйтә белми.

Шигырьләрен, мәкальләрен, санамышларны кулланмый.

Кайбер сүзнең мәгънәсен аңламый.

Капма-каршы мәгънәдәге сүзләрне кулланмый.

Хикәянең эчтәлеген кире кайтып сөйли белми.

Күпмәгънәле сүзләрне белми.

Сүзлек запасы ярлы.

Мәктәпкәчә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

Белем бирү эшчәнлегенең бурычлары:

Балаларны ана телендә дөрес һәм яхшы итеп сөйләшәргә өйрәтү;

Тел системасының фонетик, лексик, грамматик төзелеше дәрәжәләрен формалаштыру, бәйләнешле сөйләм үстерү;

Тел һәм сөйләм күренешләрен аңлау (тоемлау) сәләте булдыру.

Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге:

Укыту-методик комплектында тупланган материаллар балалар бакчасы педагогларына балаларның сөйләмен үстерү, тирә-юнь, матур әдәбият әсәрләре белән таныштыру максатында гына түгел, ә рәсем ясау, әвәләү, кул хезмәте, конструкцияләү, эксперимент эшләре, кисеп ябыштыру, музыка, физкультура шөгыльләрендә, иртән балаларны кабул итү, саф һавада булу, табигатьне күзәтү вакытында, эти-әниләр белән бердәм эшчәнлектә ижади якин килеп кулланыла һәм ныгытыла.

«Туган телдә сөйләшәбез» методик кулланмасы балаларга телебезнең матурлыгын, байлыгын аңларга, аны сиземләргә, үзләрендә күркәм сыйфатлар булдырырга, тел хезинәсен тирәнтен аңларга, кеше өчен газиз булган туган жиргә, туган телебезгә мәхәббәт, эти-әниләргә, өлкәннәргә карата хөрмәт, итәгать тәрбияләү, үзләрендә хезмәт сөю, тыйнаклык, шәфкатьлелек кебек күркәм сыйфатлар булдырырга ярдәм итә.

Балалар «сүз», «аваз» терминнарының мәгънәсен дөрес итеп аңлый һәм куллана башлау, сүзгә игътибарлары арту, яңгырашы буенча охшаш һәм төрле сүзләрне табу, сүзләрдәге кирәкле авазларны аерып күрсәтү.

Туган телгә өйрәтү, сөйләм үстерү бурычларын чишү өйрәтүнең төрле методлары, алымнары, чаралары куллану. Алты яшьтәге балалар белән оештырылган эшчәнлек уен характерын ала.

Өйрәтү-тәрбия процессында балалар белән эшчәнлекне оештырганда тәрбиячегә ижади якин килү мөмкинлегә бирелә. Эшчәнлек конспектларын төзөгәндә тәрбияче өчен күрсәтмәләр, балаларның якинча җаваплары, балаларны активлаштыру җәя эчендә күрсәтелә. Жәя эчендә бирелгән индивидуаль һәм күмәк кабатлаулар истә калдыру максатыннан аваз, сүз, ижек, фраза кебек сөйләм элементын кабатлауны күрсәтү.

Белем бирү эшчәнлегенң нәтижәләре:

Бала сәламәт яшәү рәвешә, дәрәс туклану турында күзаллы.

Табигатьнең төрлә объектлары турында мәгълүмәт бирә ала.

Үзә, әти-әнисә турында сөйлә белә.

Үзенң адресын, телефон номерын әйтә белә.

Бала күмәк сөйләмдә актив катнаша.

Сөйләмдә төрлә сүз төркемнәрен аңлап, төгәл куллана ала.

Предметлар, картиналар, рәсемнәр буенча ижади хикәя төзи белә.

Әсәрнең жанрын билгәли ала (әкият, хикәя, шигырь).

Китап геройларына карата үз мөнәсәбәтен белдерә ала.

Шигырьләренә, сәхнәләштергән әсәрләренә сәнгатьлә итеп сөйлә.

Китаплардан яңа белемнәр алу мөмкинлеген аңлай.

Тәрбиячә һәм ата-аналар белән берлектә ирешергә кирәк нәтижәләр:

Сәламәт яшәү рәвешә, дәрәс туклану турында бала күзалламый.

Табигатьнең төрлә объектлары турында мәгълүмәт бирә алмый.

Үзә (фамилиясә, исемә, адресы, телефон номеры, әти-әнисә) турында мәгълүматы аз.

Бала күмәк сөйләмдә катнашмый.

Предметлар, картиналар, рәсемнәр буенча үзлектән хикәяләр төземә.

Бала әсәрнең жанрын (әкият, хикәя, шигырь) тәрбиячә ярдәменнән башка билгәли алмый.

Китап геройларының кылган гамәлләренә дәрәс бәя бирә алмый.

Шигырьләренә тиз истә калдырмый, сәнгатьлә итеп сөйлә алмый.

Эчтәлегә буенча сорауларга тәрбиячә ярдәмендә җавап бирә яки бирә алмый.

Китаплар белән кызыксынмый.

1.6. Төркемнәренң исемлегә һәм милли составы (кушымтада)

II. Эчтәлек бүлегә (содержательный раздел)

2.1. Кечкенәләр төркемә (3-4 яшь)

**«Туган телдә сөйләшәбәз» (икенчә вариант), кечкенәләр төркемендә (3-4 яшь)
тәрбияләнүчә татар балаларына ана теле өйрәтү, өчен
комплекслы тематик план**

Үткәрү вакыты	Проект, режим вакытында уен эшчәнлегә темалары
Исәнмә, балалар бакчасы	
Сентябрь I атна	1.1. Танышу 1.2. Өйдә кем яши? Мин малай, мин кыз
Сентябрь II атна	2.1. Мияу белән танышу 2.2. Әйдәгез танышыйк, әйдә дуслашыйк
Сентябрь III атна	3.1. Минем яраткан уенчыкларым 3.2. Карусельга сәяхәт

Уенчыклар	
Сентябрь IV атна	4.1. Без уйнарга яратабыз 4.2. Йомшак уенчык карау, туп
Октябрь I атна	1.1. Туган көн, Мияу кунакка килгән 1.2. Уенчыклар кибете
Көз	
Октябрь II атна	2.1. Алтын көз, көз килде 2.2. Аваз культурасы, Ө авазы
Октябрь III атна	3.1. Куян үстергән кишер һәм помидор 3.2. Яшелчә бакчасында, «Шалкан» әкиятә
Октябрь IV атна	4.1. Жиләк-жимеш бакчасында 4.2. Бакчада алмалар өлгерде, уйный-уйный саныйбыз
Гаилә	
Ноябрь I атна	1.1. Өйдә кем яши? Безнең гаилә 1.2. Әби күчтәнәче
Ноябрь II атна	2.1. Тату гаилә 2.2. Минем дуслар, әйдәгез дулашыйк
Ноябрь III атна	3.1. Минем туганнарым, безнең гаилә 3.2. Әби күчтәнәче
Ноябрь IV атна	4.1. Дустыңны сыйла, сөт, чәй 4.2. Кунакка барабыз
Кыш	
Декабрь I атна	1.1. Кар ява, Алсуны урамга киендерәбез 1.2. А. Алиш «Куян кызы»
Декабрь II атна	2.1. «Чанада шуабыз» рәсемен карау 2.2. Кышкы уеннар, «Куяннар» уенын өйрәнү
Яна ел бәйрәме	
Декабрь III атна	3.1. Тиздән чыршы бәйрәме, Б. Рәхмәтнең «Кыш бабай» шигырен уку 3.2. Уйныйбыз да, жырлыйбыз да
Декабрь IV атна	4.1. Без бәйрәмгә әзерләнәбез, бәйрәм концерты 4.2. Яңа ел бәйрәме
Минем йортым, минем шәһәрәм	
Январь II атна	2.1. Минем шәһәрәм 2.2. Мин «КамАЗ» оныгы
Январь III атна	3.1. «Әлли-бәлли итәргә... » бишек жыры 3.2. Безнең урам
Январь IV атна	4.1. Алсуның яңа өе 4.2. Алсуда кунакта
Безнең авылда	
Февраль I атна	1.1. «Кем нәрсә ярата?» татар халык әкиятен сөйләү 1.2. «Песи һәм PESI балалары» рәсемен карау, Ж. Тәрҗемановның «Үзен бик чиста йөртә» шигырен уку
Февраль II атна	2.1. Йорт кошлары, Р. Батулланың «Елак әтәч» әсәрен уку 2.2. Без уйныйбыз
Ватанны саклаучылар көне	
Февраль III атна	3.1. Зур гаилә, безнең әтиләр һәм абыллар 3.2. Бабайга кунакка барабыз

Февраль IV атна	4.1. Ватанны саклаучылар көне, очучылар 4.2. 3. Туфайлованың «Шофёр булам» шигырен уку
8 нче март	
Март I атна	1.1. Минем энием, кояш гомере телим мин, энием, сиңа! 1.2. Без энигә булышабыз
Март II атна	2.1. Әбигә кунакка барабыз 2.2. Мин энинен ярдәмчесе, Азат кунак чакыра
Кыргый хайваннар	
Март III атна	3.1. Урманда, аю белән куян 3.2. «Өч аю»әкиятә
Әкияттә кунакта	
Март IV атна	4.1. «Теремкәй» рус халык әкиятен сөйләү, кыргый хайваннар 4.2. «Төлке, куян һәм этәч» әкиятен сәхнэләштерү
Яз	
Апрель I атна	1.1. Урамда яз, яз житте 1.2. Яз жыры
Апрель II атна	2.1. «Кояш чык, чык, ...» 2.1. Язгы күренешләр, ак аю кунакка килгән
Апрель III атна	3.1. Кошлар 3.2. Х. Вахитның «Уңган сыерчык» шигырен уку Без уйныйбыз
Бәйрәмнәр	
Апрель IV атна	4.1. Бәйрәмгә барабыз 4.2. «Балалар бакчасында бәйрәм» дигән рәсем карау, «Урманда зур концерт» анимацион сюжет карау
Жәй	
Май I атна	1.1. Автобуста сәяхәт 1.2. Ж.Тәржемановның «Кикрикүк» шигырен уку, мультфильмда кунакта
Май II атна	2.1. М.Мазуновның «Кәжә»шигырен уку, «Кәжә һәм кәжә бәтиләр»рәсемен карау 2.2. Чәчәкләр – тормыш яме
Май III атна	3.1. Матур жәй кил безгә 3.3. Мин жәйне яратам, «Карга» эндәшен уку
Май IV атна	4.1. Саф һавада, экология сукмагы буенча сәяхәт 4.2. Без уйныйбыз
35 атна	70

2.2. Уртанчылар төркеме (4-5 яшь)

**«Туган телдә сөйләшәбез» (икенче вариант) уртанчылар төркемендә (4-5 яшь)
тәрбияләнүче татар балаларына ана теле өйрәтү өчен
комплекслы тематик план**

Үткәру вакыты	Проект, шөгыль, эшчәнлек темалары
	Мин - дөньяның бер кешесе, без балалар бакчасында
Сентябрь I атна	1.1. Танышу. Без балалар бакчасында 1.2. Минем дусларым (режим вакыты)

Сентябрь II атна	2.1. Минем туганнарым 2.2. Әкиятләр иленә сәяхәт <i>(режим вакыты)</i>
Сентябрь III атна	3.1. Әйдәгез, дуслашыйк 3.2. Безнең гаилә, әти, әни һәм мин <i>(режим вакыты)</i>
Сентябрь IV атна	4.1. Г. Тукай «Безнең гаилә» шигырен уку һәм ятлау 4.2. «Гаилә» рәсемен карау <i>(режим вакыты)</i>
Көз, көз күчтәнәчләре	
Октябрь I атна	1.1. Көз килде. «Көз»рәсемен карау (әйе, юк) 1.2. Жимешләр <i>(режим вакыты)</i>
Октябрь II атна	2.1. Әйдәгез уйныйбыз 2.2. Яшелчәләр, «Көз һәм балалар» жыры <i>(режим вакыты)</i>
Октябрь III атна	3.1. Әбинең күчтәнәчләре 3.2. Р. Батулла «Аю Әппәс» әкиятен сөйләү <i>(режим вакыты)</i>
Октябрь IV атна	4.1. «Шалкан» әкиятен 4.2. Анимацион сюжет «Шалкан әкиятен буюнча» <i>(режим вакыты)</i>
Табын янында, татар халык ашлары (8)	
Ноябрь I атна	1.1. Ашамлыктар, ипи, сөт 1.2. Татар халык ашлары <i>(режим вакыты)</i>
Ноябрь II атна	2.1. Рәхмәт әйт 2.2. Без киберткә барабыз, ашамлыктар алабыз <i>(режим вакыты)</i>
Ноябрь III атна	3.1. Кунак сыйлау 3.2. Аш бүлмәсе <i>(режим вакыты)</i>
Ноябрь IV атна	4.1. Табын янында 4.2. Дустыңны сыйла (зур, кечкенә) <i>(режим вакыты)</i>
Безнең уенчыктар	
Декабрь I атна	1.1. Курчак кунакка килгән, уенчыктар белән уйныйбыз 1.2. Безнең уенчыктар <i>(режим вакыты)</i>
Декабрь II атна	2.1. Яңа уенчыктар, уенчыктар киберте. 2.2. Әйдәгез уйныйбыз <i>(режим вакыты)</i>
Декабрь III атна	3.1. Алиянең дуслары безгә кунакка килгән 3.2. Уйныйбыз <i>(режим вакыты)</i>
Декабрь IV атна	4.1. Бездә бәйрәм, яңа ел килә 4.2. Минем яраткан уенчыктарым <i>(режим вакыты)</i>
Кыш	
Январь II атна	2.1. Жәнлекләр кышкы урманда 2.2. Күчтәнәчләр. Ә. Бариның «Кыш» шигырен уку <i>(режим вакыты)</i>
Январь III атна	3.1. Яңа уенчыктар, киберткә сәяхәт 3.2. Алсуның туган көне <i>(режим вакыты)</i>
Январь IV атна	4.1. Уйныйбыз. А. Алиш «Куян кызы» 4.2. Хәйдәрнең «Керпе туны» әкиятен уку <i>(режим вакыты)</i>
Февраль I атна	1.1. Мияуга бүләк 1.2. Качышлы уйныйбыз <i>(режим вакыты)</i>
Ю	
Февраль II атна	2.1. Бүләкләр 2.2. Б. Рәхмәт «Су» шигырен уку, ятлау <i>(режим вакыты)</i>
Февраль III атна	3.1. Уенчыктар юабыз, уенчыктар үпкәләгән 3.2. «Күңелле уеннар» <i>(режим вакыты)</i>
Ватанны саклаучылар	
Февраль IV атна	4.1. Безнең Армия. Саннар 4.2. Хәрби һөнәрләр (очучылар, солдатлар). К. Булатованың

	«Солдатлар» шигырен уку <i>(режим вакыты)</i>
Март I атна	1.1. Дуслар кунакка килгән, уйнарга чакыр 1.2. Иң яхшы эти <i>(режим вакыты)</i>
Яз, сизгезенче март	
Март II атна	2.1. Кар Бабай язны эзли, яз бүләкләре 2.2. Уйныйбыз да, санийбыз да <i>(режим вакыты)</i>
Март III атна	3.1. Әнием турында сөйлим 3.2. 3. Туфайлованың «Әни сүзе» шигырен ятлау <i>(режим вакыты)</i>
Март IV атна	4.1. 3. Туфайлованың «Әни сүзе» шигырен ятлау 4.2. Нур Гайсинның «Яз килә» шигырен уку <i>(режим вакыты)</i>
Күчмә кошлар	
Апрель I атна	1.1. Бергәләп уйныйбыз. Күчмә кошлар 1.2. Б. Рәхмәтнең «Яз» шигырен ятлау <i>(режим вакыты)</i>
Халык жәүһәрләре	
Апрель II атна	2.1. Кунак чакырабыз 2.2. Кунак чакырабыз <i>(режим вакыты)</i>
Апрель житсә, исеменче жырына куша тургай	
Апрель III атна	3.1. Габдулла Тукайның «Кызыклы шәкерт» шигырен уку 3.2. Габдулла Тукайның «Гали белән кәжә» шигырен ятлау <i>(режим вакыты)</i>
Апрель IV атна	4.1. Без татарча сөйләшәбез 4.2. Без татарча сөйләшәбез <i>(режим вакыты)</i>
Йорт хайваннары	
Май I атна	1.1. Йорт хайваннары 1.2. К. Ушинскийның «Хайваннар бәхәсе» әсәрен уку <i>(режим вакыты)</i>
Май II атна	2.1. Бу өйдә кем яши? 2.2. Ягымлы сүзләр <i>(режим вакыты)</i>
Минем дусларым	
Май III атна	3.1. «Торна белән Төлке» әкиятен уку. Ж. Тәржемановның «Кикрикүк» шигырен уку 3.2. А. Алишның «Чукмар белән Тукмар» әкиятен буюнча әңгәмә. Без театр уйныйбыз <i>(режим вакыты)</i>
Сабантуй бәйрәме	
Май IV атна	4.1. Сабантуйга әзерләнәбез, күңелле Сабантуй 4.2. Бездә Сабантуй бәйрәме <i>(режим вакыты)</i>
35 атна	70

**«Татарча сөйләшәбез» УМКсының, «Минем өем» проекты буенча
уртанчылар төркемендә (4-5 яшь) тәрбияләнүче рус телле балаларга татар теле
өйрәтү өчен комплекслы тематик план**

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесез, сау булыгыз, исәнме, эт, песи, әйе, юк, сау бул, әби, бабай, әйбәт, ипи, алма, сөт, чәй, рәхмәт, мә, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенә, матур, курчак, куян, аю, хәлләр ничек?, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, ике, өч, дүрт, биш (49 сүз).

Сөйләм үрнәкләре: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничә? нинди? (13 сүз).

Проектның эчтәлегенә түбәндәге темалардан тора:

- Гаилә;
- Ашамлыклар;
- Уенчыклар,
- Саннар.

Атна дәвамында егерме минутлык бер шөгыль, режим вакытында бер уен эшчәнлегә оештырыла.

Үткәру вакыты	Тема	Сүзлек, актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма (ИКТ - экранда эш (дәфтәр буенча) Анимацион сюжетлар
Гаилә				
Сентябрь I атна 1.1	Танышу, минем гаиләм	эти, эни, исәнмесез сау булыгыз	- Исәнмесез. - Сау булыгыз!	Аудиоязма №1-23 Экранда эш (дәфтәр буенча) №1-4 Анимацион сюжетлар: 1. «Өйдәгез, дуслашыйк» 2. «Качышлы уйныйбыз» 3. «Шалкан»
Сентябрь I атна 1.2 (режим вакыты)	Малай, кыз	малай, кыз, бу кем? кем юк? исәнме	- Исәнме. - Бу кем? - Кыз, (малай). - Кем юк? - Малай, (кыз). - Син кем? - Мин Коля (Оля). - Мин малай (кыз, эти, эни)	
Сентябрь II атна 2.1	Минем туганнарым	мин, эти, эни, кыз малай	- Исәнме, эни (эти, кыз, малай, Мияу, Акбай). - Сау бул, эни (эти, кыз, малай).	
Сентябрь II атна 2.2 (режим вакыты)	Өйдәгез, танышыйк	исәнме, мин (Оля, Саша), сау булыгыз, син кем? исәнмесез	- Син кем? - Мин Коля (Оля). - Мин малай.	
Октябрь III атна 3.1	Әби күчтәнәче	эт, песи, ипи, рәхмәт, мә	- Мин песи. Мин Мияу. - Мин эт. Мин Акбай. - Кил монда.	
Октябрь III атна 3.2 (режим вакыты)	Бабай күчтәнәче	әйе, юк, сау бул, мә, алма, рәхмәт	- Син Коля? - Әйе, Коля. - Син малай (кыз)? - Әйе (юк).	
Октябрь IV атна 4.1	Сөт, чэй	сөт, чэй, әби, бабай		
Сентябрь IV атна 4.2 (режим вакыты)	Минем дуслар	хәлләр ничек? әйбәт, эт, песи, кем анда? кил монда	- Хәлләр ничек? - Әйбәт. - Кем анда? - Мин песи. Мин Мияу.	

Октябрь I атна 1.1	Әйе – юк	әйе, юк, сау бул	- Кил монда. - Мин эт. Мин Акбай. - Кил монда.	
Октябрь I атна 1.2 (режим вакыты)	Кунак килгән	әби, бабай	- Әби? (әни, бабай, әби, кыз, малай). - Әйе. - Әни? (әти, бабай, әби, кыз, малай).	
Октябрь II атна 2.1	Әйдәгез уйныйбыз	әти, әни, кем юк?	- Юк. - Малай? - Юк, бабай.	
Октябрь II атна 2.2 (режим вакыты)	Безнең кунаклар	хәлләр ничек? әйбәт	- Әби? - Әйе, әби. - Хәлләр ничек? - Әйбәт.	
Ашамлыклар				
Октябрь III атна 3.1	Әби күчтәнәче	ипи, алма, рәхмәт, мә	- Мә, ипи (алма). - Рәхмәт, әби.	Аудиоязма №24-39 Экранда эш (дәфтәр буенча) №5-10 Анимацион сюжетлар: 1. «Тәмле» кибетендә» 2. «Азат кунак чакыра»
Октябрь III атна 3.2 (режим вакыты)	Бабай күчтәнәче	алма, рәхмәт, мә	- Мә, ипи (алма). - Рәхмәт, бабай.	
Октябрь IV атна 4.1	Сөт, чәй	сөт, чәй, мә, рәхмәт	- Коля, мә сөт (чәй). - Рәхмәт.	
Октябрь IV атна 4.2 (режим вакыты)	Дустыңны сыйла	мә, рәхмәт	- ..., мә сөт (чәй). - Рәхмәт.	
Ноябрь I атна 1.1	Рәхмәт әйт	мә, рәхмәт	- ..., мә сөт (чәй). - Рәхмәт.	
Ноябрь I атна 1.2 (режим вакыты)	Песине сыйла	тәмле, кил монда, утыр	- Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля) - Оля, кил монда. Мә ипи (алма, сөт, чәй). Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле (ме)? - Ипи (алма, сөт, чәй) тәмле. Рәхмәт.	
Ноябрь II атна 2.1	Кунак сыйлау	аша, эч, утыр	- Мә, тәмле алма (ипи).	
Ноябрь II атна 2.1	Кунак сыйлау	утыр	- Мә, тәмле алма (ипи).	
Ноябрь II атна	Кунакны ашат	аша, эч	- Мә, ипи (алма) аша. - Мә, сөт (чәй) эч.	

2.2 (режим вакыты)				
Ноябрь III атна 3.1	Чэй табынында	аша, эч		
Уенчыклар				
Ноябрь III атна 3.2 (режим вакыты)	Уенчыклар	бир, туп, зур, кечкенә, бу нәрсә?	- Бу нәрсә? - Туп (курчак, куян, аю). - Нинди туп? - Зур (кечкенә) туп. - Курчак (туп, куян, аю) бир. - Мә, курчак (туп, куян, аю). - Нинди курчак? - Матур курчак. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенә, әйбәт).	Аудиоязма №40-53 Экранда эш (дәфтәр буенча) №11-13 Анимацион сюжетлар: 1. «Паркка сәяхәт» 2. «Уенчыклар үпкәләгән» 3. «Күңелле уеннар» 4. «Акбай һәм Мияу мажаралары»
Ноябрь IV атна 4.1	Зур, кечкенә	матур, курчак, зур, кечкенә, сикер	- Аю (курчак, куян, туп). - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Ноябрь IV атна 4.2 (режим вакыты)	Күңел ачу кичәсе «Туган көн»	куян, аю, туп, песи, эт, машина, шар, сөт, ипи, алма, чэй	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь I атна 1.1	Курчак кунакка килгән	әйе, юк, матур, курчак	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь I атна 1.2 (режим вакыты)	Уенчыклар кибете	уйна, курчак, туп, эт, пси, бир	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь II атна 2.1	Яңа уенчыклар	зур, кечкенә, куян, аю, нинди?	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь II атна 2.2 (режим вакыты)	Без уйныйбыз	ю	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь III атна 3.1	Алиянең дуслары кунакка килгән	пычрак, чиста, матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян	- Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенә, матур, әйбәт). - Аю (курчак, куян, туп)? - Әйе. - Курчак (аю, куян, туп)? - Юк. - Бу нәрсә? - Аю (курчак, куян, туп). - Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.	
Декабрь IV атна 4.1	Бездә бәйрәм	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян	- Оля, кил монда. Уйна. - Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) бир.	

Декабрь IV атна 4.2 (режим вакыты)	Чыршы бэйрәме	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян	туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә. - Мә, зур аю уйна (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю уйна (курчак, куян, туп). - Аю (курчак, куян), кил монда. Аю ю (утыр, эч, аша). - Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю. - Туп (курчак, куян, аю) нинди? - Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). - Туп ю. - Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста). Ю, ю, ю - туп (курчак, аю, куян) ю.	
Январь II атна 2.1	Яңа уенчыклар	куян, аю, нинди?		
Январь II атна 2.2 (режим вакыты)	Уйныйбыз	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян		
Январь III атна 3.1	Уйныйбыз	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян		
Январь III атна 3.2 (режим вакыты)	Без уйнарга яратабыз	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян		
Январь IV атна 4.1	Мияуга бүләк	матур, аю, курчак, туп, зур, кечкенә, бир, куян		
Январь IV атна 4.2 (режим вакыты)	Уенчыклар кибете	хәлләр ничек?		
Февраль I атна 1.1	Бүләкләр	уйна		
Февраль I атна 1.2 (режим вакыты)	Әйдә уйныйк	уйна		
Февраль II атна 2.1	Уйна	бир		
Февраль II атна 2.2 (режим вакыты)	Күнелле уеннар	туп, курчак		
Февраль III атна 3.1	Уенчыклар юабыз	пычрак, чиста, ю		
Февраль	Уенчыкны	ю		

III атна 3.2 (режим вакыты)	ю			
Февраль IV атна 4.1	Дуслар кунакка килгән. Уйнарга чакыр	туп, курчак		
Февраль IV атна 4.2 (режим вакыты)	Оляның уенчыклар ы пычранган. Оляга ярдәм ит	песи		
Саннар – 6 сәгать (49-54)				
Март I атна 1.1	Саннар	бер, ике, өч, дүрт, биш, ничә?	- Ничә? - Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма. - Ничә малай? - Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. - Ничә кыз? - Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз. - Өч? - Юк. - Ике? - Әйе. - Ничә аю (туп, курчак, куян)? - Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.	Аудиоязма №54-60 Экранда эш (дәфтәр буенча) №14 Анимацион сюжетлар: 1. «Уйный-уйный санийбыз»
Март I атна 1.2 (режим вакыты)	Саннар	бер, ике, өч, дүрт, биш, ничә?		
Март II атна 2.1	Уйныйбыз да санийбыз да	бер, ике, өч, дүрт, биш, ничә?		
Март II атна 2.2 (режим вакыты)	Уенчыклар	Сүзлек: бер, ике, өч, дүрт, биш, зур, кечкенә, матур, чиста, ничә?		
Март III атна 3.1	Ничә уенчык?	бер, ике, өч, дүрт, биш, ничә?		
Март III атна 3.2 (режим вакыты)	Уйный - уйный санийбыз	бер, ике, өч, дүрт, биш		
Кабатлау				
Март IV атна 4.1	Бергәләп уйныйбыз	бабай, әби, әти, эни, кыз, малай		Аудиоязма №61-64 Экранда эш (дәфтәр буенча) №16-17 Анимацион сюжет «Күңелле ял итәбез»
Март IV атна 4.2 (режим	Бергәләп уйныйбыз	бабай, әби, әти, эни, кыз, малай		

вакыты)				
Апрель I атна 1.1	Кунак чакырабыз	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, ипи, сөт, чэй, алма, тәмле		
Апрель I атна 1.2 (режим вакыты)	Күңелле ял итәбез	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, ипи, сөт, чэй, алма, тәмле		
Апрель II атна 2.1	Без татарча сөйләшәбе з	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, аю, куян		
Апрель II атна 2.2 (режим вакыты)	Без татарча сөйләшәбе з	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, эт, песи, куян, аю, 1, 2, 3, 4, 5		
Апрель III атна 3.1	Бу өйдә кем яши?	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, 1, 2, 3, 4, 5		
Апрель III атна 3.2 (режим вакыты)	Уенчыклар илендә	эт, пси, куян, аю, машина, туп, курчак		
Апрель IV атна 4.1	Ягымлы сүзләр	исәнме- исәнмесез, сау бул-сау булыгыз, рәхмәт		
Апрель IV атна 4.2 (режим вакыты)	Боерыкны аңлау	кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна		
Май I атна 1.1	Кунаклар чакырабыз	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, ипи, сөт, чэй, алма, тәмле		
Май I атна 1.2 (режим вакыты)	Күңелле ял итәбез	бабай, эби, эти, эни, кыз, малай, ипи, сөт, чэй, алма, тәмле		

Май II атна 2.1	Без театр уйныйбыз	бабай, әби, әти, әни, кыз, малай, өй		
Май II атна 2.2 (режим вакыты)	Кызыклы уеннар	үткән материалны ныгыту		
Май III атна 3.1	Минем дуслар	үткән материалны ныгыту		
Май III атна 3.2 (режим вакыты)	Минем дусларым	үткән материалны ныгыту		
Май IV атна 4.1	Бездә сабантуй	үткән материалны ныгыту		
Май IV атна 4.2 (режим вакыты)	Хуш киләсең, Сабантуй!	үткән материалны ныгыту		

2.3. Зурлар төркеме (5-6 яшь)

**«Туган телдә сөйләшәбез» (икенче вариант) зурлар төркемендә (5-6 яшь)
тәрбияләнүче татар балаларына ана теле өйрәтү өчен
комплекслы - тематик план**

Үткәрү вакыты	Проект, шөгыль, эшчәнлек темалары
Яхшы сүз-жан азыгы	
Сентябрь I атна	1.1. Танышу 1.2. Ягымлы сүзләр 1.3. Кабатлау (режим вакыты)
А. Алиш ижаты	
Сентябрь II атна	2.1. А. Алиш - балалар язучысы 2.2. А. Алиш «Каз белән аккош» 2.3. «Шалкан» әкият (режим вакыты)
Хуш киләсең, ямьле көз	
Сентябрь III атна	3.1. Жәйләр үтте, көзләр житте 3.2. Көзгә табигать 3.3. «Шалкан» әкият (режим вакыты)
Көз күчтәнәчләре	
Сентябрь IV атна	4.1. Яшелчәләр күргәзмәсенә сәяхәт 4.2. Сыйлыйбыз 4.3. Баллы кишер (режим вакыты)

Октябрь I атна	1.1. Түтәлләрдә үсте яшелчә 1.2. Бар матур бакча 1.3. Яшелчәләр кибете <i>(режим вакыты)</i>
Мин яратам сине, Татарстан	
Октябрь II атна	2.1. Мин яратам сине, Татарстан 2.2. Туган жирем - Татарстан 2.3. Уйный-уйный эшлибез <i>(режим вакыты)</i>
Октябрь III атна	3.1. Гүзәл туган ягыбыз 3.2. Туган ил кайдан башлана? 3.3. Төсле туплар <i>(режим вакыты)</i>
Төсләр дөньясы	
Октябрь IV атна	4.1. Төсләр 4.2. Төсләр дөньясы 4.3. Юл мажаралары <i>(режим вакыты)</i>
Кем эшләми, шул ашамый	
Ноябрь I атна	1.1. Яшелчә салаты 1.2. Яшелчәләр юабыз 1.3. Уңыш бәйрәме <i>(режим вакыты)</i>
Жиләк-жимешләр	
Ноябрь II атна	2.1. Жимешләр 2.2. Уйныйбыз да, жырлыйбыз да 2.3. Кем эшләми, шул ашамый <i>(режим вакыты)</i>
Минем гаиләм	
Ноябрь III атна	3.1. Безнең гаилә 3.2. Әби, бабайларны хөрмәтлик» 3.3. Яшелчәләр кибете» <i>(режим вакыты)</i>
Табын янында	
Ноябрь IV атна	4.1. Савыт-саба кибетенә сәяхәт 4.2. Савыт-саба 4.3. Ашханә <i>(режим вакыты)</i>
Декабрь I атна	1.1. Курчак Алиәгә булыш 1.2. Чәй табыны 1.3. Кибеттә <i>(режим вакыты)</i>
Киёмнәр дә безне бизиләр	
Декабрь II атна	2.1. Киём кешене бизи 2.2. «Киём-салым» кибетенә сәяхәт 2.3. Кунак килде <i>(режим вакыты)</i>
Салкын кыш, кышкы уеннар	
Декабрь III атна	3.1. Салкын кыш 3.2. Кышкы уеннар 3.3. Өстәл театры «Кем нәрсә ярата» <i>(режим вакыты)</i>
Декабрь IV атна	4.1. Без суыктан курыкмыйбыз 4.2. Кыш 4.3. Өстәл театры «Кем нәрсә ярата?» <i>(режим вакыты)</i>
Январь II атна	2.1. Кышкы уеннар 2.2. Ел фасыллары 2.3. Кем нәрсә ярата? <i>(режим вакыты)</i>
Кунак булсаң-тыйнак бул	
Январь III атна	3.1. Без ашыйбыз 3.2. Мин кунак яратам 3.3. Кем нәрсә ярата? <i>(режим вакыты)</i>

Киёмнәр	
Январь IV атна	4.1. Киенергә ярдәм ит 4.2. Милли киёмнәр 4.3. Курчак Алиягә ярдәм ит <i>(режим вакыты)</i>
Февраль I атна	1.1. Киёмнәр дә безне бизиләр 1.2. Киёмнәр дөньясы 1.3. «Өч аю» <i>(режим вакыты)</i>
Йорт жиһазлары	
Февраль II атна	2.1. Матур әдәбият белән таныштыру 2.2. Өстәл театры «Өч аю» 2.3. Чисталыкта матурлык <i>(режим вакыты)</i>
Муса Җәлил безнең күнелләрдә	
Февраль III атна	3.1. Муса Җәлил безнең күнелләрдә 3.2. Батырлыкта - матурлык 3.3. Киёмнәр кибете <i>(режим вакыты)</i>
Кояш гомере теләм мин, әнием, сина	
Февраль IV атна	4.1. Без әни белән кибеткә бардык 4.2. Әниләр бәйрәме 4.3. Без киенәбез <i>(режим вакыты)</i>
Март I атна	1.1. Әни кирәк» 1.2. Әниемнең тәмле ашлары 1.3. Курчакка булышабыз <i>(режим вакыты)</i>
Без язны яратабыз	
Март II атна	2.1. Яз килә 2.2. Яз килә, яз! 2.3. Кибеттә <i>(режим вакыты)</i>
Март III атна	3.1. Татар халык ижаты аша язны тасвирлау 3.2. «Нәүрүз» – яз бәйрәме 3.3. Ягымлы сүзләр <i>(режим вакыты)</i>
Безнең канатлы дусларыбыз	
Март IV атна	4.1. Күчмә кошлар 4.2. Кошлар 4.3. Күңелле уенчылар <i>(режим вакыты)</i>
Габдулла Тукай ижаты	
Апрель I атна	1.1. Габдулла Тукай 1.2. Г. Тукайның «Кызыклы шәкерт» шигырен уку. Тукай әсәрләреннән төзелгән мультфильмнарда өзеңгә карау 1.3. «Маша һәм өч аю» <i>(режим вакыты)</i>
Апрель II атна	2.1. Г. Тукай «Безнең гаилә», «Гаилә» рәсемен карау 2.2. Г. Тукай «Бала белән күбәләк» 2.3. «Киёмнәр нигә югалган» <i>(режим вакыты)</i>
Чисталыкта-матурлык	
Апрель III атна	3.1. Саулык-зур байлык 3.2. Шигырь уку. Ә. Ерикәй «Чисталык сөябез» 3.3. Уенчылар иленә сәяхәт <i>(режим вакыты)</i>
Жиңү алып килде май	
Апрель IV атна	4.1. Сугыш ветераннары белән очрашу 4.2. Курчакның туган көне 4.3. <i>(режим вакыты)</i>
Кунак көтәбез	

Май I атна	1.1. Винни-пух кунакка бара 1.2. Чебурашка 1.3. Син нәрсә яратамын? <i>(режим вакыты)</i>
Хәрәкәттә-бәрәкәт	
Май II атна	2.1. Минем яраткан спорт төре, шигырь уку. В. Хәйруллина «Туплар» 2.2. Кем нәрсә ярата? 2.3. Арыслан баласы һәм ташбака ничек жыр жырлаган, яраткан мультфильмнар <i>(режим вакыты)</i>
Чәчәкле жәй	
Май III атна	3.1. Чәчәкләр-тормыш яме 3.2. Чәчәкле жәй 3.3. Театр уйныйбыз <i>(режим вакыты)</i>
Күнелле сабантуй	
Май IV атна	4.1. Күнелле Сабантуй уеннары 4.2. Сабан туена эзерлек 4.3. Бүген бездә сабантуй <i>(режим вакыты)</i>
35 атна	105

**«Татарча сөйләшәбез» УМКсының, «Уйный-уйный үсәбез» проекты буенча
зурлар төркемендә (5-6 яшь) тәрбияләнүче рус телле балаларга татар теле өйрәтү
өчен комплекслы тематик план**

Актив сүзләр: кишер, нинди?, баллы, ничә?, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк?, аш, ботка, кашык, тәлинкә, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар?, күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегенә түбәндәге темалардан тора:

- Яшелчәләр;
- Ашамлыклар;
- Савыт-саба;
- Киемнәр;
- Шәхси гигиена;
- Өй җиһазлары;
- Бәйрәм «Туган көн»;
- Бәйрәм «Сабан туй»;

Уртанчылар төркемендәге темалар (гаилә, ашамлыклар, уенчылар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага егерме бишәр минутлык ике шөгыль, режим вакытында бер уен эшчәнлеген оештырыла.

Үткәрү вакыты	Тема	Сүзлек, актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма (ИКТ - экранда эш (дәфтәр буенча) Анимацион сюжетлар
Кабатлау				
Сентябрь I атна 1.1	Минем өем	эти, эни, кыз, малай, әби, бабай, кил монда	«Минем өем» проекты буенча	Аудиоязма №1 Экранда эш (дәфтәр буенча) №1

				Анимацион сюжет: 1. «Шалкан»
Яшелчэләр				
Сентябрь I атна 1.2	Шалкан экиятә	шалкан, әти, әни, кыз, эт, малай, песи, әби, бабай	- Бу нәрсә? - Кишер. - Мә, кишер. - Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? - Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Рәхмәт. - Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? - Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур (кечкенә), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. - Мә кишер (алма), аша. Баллы? - Әйе, баллы. Рәхмәт.	Аудиоязма №2-24 Экранда эш (дәфтәр буенча) №2-6 Анимацион сюжетлар: 1. «Баллы кишер» 2. «Уйный-уйный эшлибез» 3. «Юл мажаралары» 4. «Кем эшләми, шул ашамый»
Сентябрь I атна 1.3 (режим вакыты)	Шалкан экиятә	әби, бабай, әти, әни, кыз, малай, эт, песи, шалкан.		
Сентябрь II атна 2.1	Кишер үстерәбез	кишер, нинди?		
Сентябрь II атна 2.2	Баллы кишер	баллы, баллы кишер, баллы алма, зур кишер, тәмле кишер		
Сентябрь II атна 2.3 (режим вакыты)	Баллы кишер	баллы, баллы кишер, баллы алма, зур кишер, тәмле кишер		
Сентябрь III атна 3.1	Куян күчтәнәче	баллы		
Сентябрь III атна 3.2	Бар матур бакча	баллы (тәмле) кишер, баллы алма, зур кишер		
Сентябрь III атна 3.3 (режим вакыты)	Бар матур бакча	баллы (тәмле) кишер, баллы алма, зур кишер		
Сентябрь IV атна 4.1	Серле кәрзин	ничә? сана		
Сентябрь IV атна 4.2	Бар матур бакча	баллы кишер, зур, тәмле кишер, бәрәңге, суган, кыяр		

Сентябрь IV атна 4.3 (режим вакыты)	Бар матур бакча	баллы кишер, зур, тәмле кишер, бәрәңге, суган, кыяр	- Ничә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)? Сана. - Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) - Оля, кил монда. Мә, ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр). - Ике (1-10) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)	
Октябрь I атна 1.1	Серле янчык	кызыл, сары, яшел, суган, бәрәңге, 1-10 га кадәр санау		
Октябрь I атна 1.2	Яшелчәләр кибете	нәрсә кирәк? кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге		
Октябрь I атна 1.3 (режим вакыты)	Яшелчәләр кибете	ю юа, кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге	- Оля, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) бир. - Мә, кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). - Рәхмәт.	
Октябрь II атна 2.1	Серле кәрзин	кыяр	- Коля, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр) бир.	
Октябрь II атна 2.2	Уйный- уйный эшлибез!	кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге, кишер	- Мә, (1-10) кәбестә (суган, бәрәңге, кишер, кыяр). - Сау бул, Коля.	
Октябрь II атна 2.3 (режим вакыты)	Уйный- уйный эшлибез!	кыяр, суган, кәбестә, бәрәңге, кишер	- Ничә кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер)? - Бер (1-10) кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер). - Кыяр (суган, бәрәңге, кәбестә, кишер) пычрак.	
Октябрь III атна 3.1	Без хезмәт яратабыз!	кәбестә, нинди?		
Октябрь III атна 3.2	Төсле туплар	кызыл, сары, сикер, туп	- Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) кирәк? - Кирәк.	Аудиоязма № 2-24 ИКТ уен (эш дәфтәре буенча) № 2-6 Анимацион сюжетлар: 1. «Баллы кишер» 2. «Уйный-уйный эшлибез» 3. «Юл мажаралары» 4. «Кем эшләми, шул ашамый»
Октябрь III атна 3.3 (режим вакыты)	Төсле туплар	кызыл, сары, сикер, туп	- Коля, нәрсә кирәк? - Кыяр (суган, кишер, бәрәңге, кәбестә) кирәк.	
Октябрь IV атна 4.1	Төсләр дөнъясы	кызыл, сары, сикер, туп	- Нинди кыяр? - Яшел (тәмле, чиста) кыяр.	
Октябрь IV атна 4.2	Юл мажаралар ы	кызыл, сары, сикер, яшел		

Октябрь IV атна 4.3 (режим вакыты)	Юл мажаралар ы	кызыл, сары, сикер, яшел	- Кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) пычрак. - Мә, кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) ю.
Ноябрь I атна 1.1	Төсләр дөнъясы	яшел	- Оля кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) юа.
Ноябрь I атна 1.2	Уңыш бәйрәме	нәрсә бар? нәрсә кирәк?	- Бу туп. - Туп (алма) нинди? - Туп (алма) сары (кызыл, яшел)
Ноябрь I атна 1.3 (режим вакыты)	Уңыш бәйрәме	нәрсә бар? нәрсә кирәк?	- Нинди туп (алма) юк? - Кызыл (сары, яшел) туп (алма) юк.
Ноябрь II атна 2.1	Яшелчә салаты	кирәк, нәрсә кирәк? нинди?	- Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) кирәк? - Кирәк. - Коля, нәрсә кирәк? - Кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) кирәк. - Нинди кыяр? - Яшел (тәмле, чиста) кыяр.
Ноябрь II атна 2.2	Кем эшләми, шул ашамый	нәрсә бар? нәрсә кирәк?	- Кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) пычрак. - Мә, кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) ю.
Ноябрь II атна 2.3 (режим вакыты)	Кем эшләми, шул ашамый	нәрсә бар? нәрсә кирәк?	- Оля кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) юа. - Коля, нәрсә кирәк? - Кыяр (суган, кишер, бэрэнге, кэбестэ) кирәк. - Нинди кыяр? - Яшел (тәмле, чиста) кыяр.
Ноябрь III атна 3.1	Яшелчә ю!	юа, су	- Зур кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) - Кечкенә кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) - Чиста кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) - Пычрак кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр)
Ноябрь III атна 3.2	Яшелчәләр кибете	нәрсә кирәк? нинди? ничә?	
Ноябрь III атна 3.3 (режим вакыты)	Яшелчәләр кибете	нәрсә кирәк? нинди? ничә?	
Ноябрь IV атна 4.1	Уйныйбыз да, жырлыйбыз да!	нәрсә бар?	

			- Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) нинди? - Кишер (суган, бэрэнге, кэбестэ, кыяр) тэмле, зур (кечкенэ), матур, чиста (пычрак) Кишер баллы. Алма баллы. - Мэ кишер (алма), аша. Баллы? - Эйе, баллы. Рэхмэт. - Бу туп. - Туп (алма) нинди? - Туп (алма) сары (кызыл, яшел) - Нинди туп (алма) юк? - Кызыл (сары, яшел) туп	
		Ашамлыклар		
Ноябрь IV атна 4.2	Ашханэ	аш, ботка, аша, эч	тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)	Аудиоязма №25-29 Экранда эш (дэфтэр буенча) №7, 8 Анимацион сюжетлар: «Аш бүлмәсе»
Ноябрь IV атна 4.2 (режим вақыты)	Ашханэ	аш, ботка, аша, эч	- Нәрсә кирәк? - Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнге) кирәк. - Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнге)? - Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнге). - Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнге) аша (эч). - Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэнге) тэмле.	
Декабрь I атна 1.1	Ашамлыкл ар	аш, ботка		
Декабрь I атна 1.2	Кибетгә	саннар, төсләр, яшелчәләр, ашамлыклар		
Декабрь I атна 1.3 (режим вақыты)	Кибетгә	саннар, төсләр, яшелчәләр, ашамлыклар		
Декабрь II атна 2.1	Аю кунакка килгән	аш, ботка, сөт, чэй, ипи, тэмле, баллы		
Декабрь II атна 2.2	Кунак килгән	саннар, төсләр, яшелчәләр, уенчыклар		
Декабрь II атна 2.3 (режим вақыты)	Кунак килгән	саннар, төсләр, яшелчәләр, уенчыклар		

Декабрь III атна 3.1	Кем нәрсә ярата?	яратам	- Мин алма (ипи, сөт, чэй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам. - Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам. - Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.	Аудиоязма № 50-60
Декабрь III атна 3.2	Өстэл театры «Кем нәрсә ярата?»	яратам		ИКТ уен (эш дәфтәре буенча) № 16-19
Декабрь III атна 3.3 (режим вакыты)	Өстэл театры «Кем нәрсә ярата?»	яратам		Анимацион сюжетлар: 1. «Туган көн» 2. «Кем нәрсә ярата?»
Декабрь IV атна 4.1				
Декабрь IV атна 4.2				
Декабрь IV атна 4.3 (режим вакыты)				
Савыт-саба				
Гыйнвар II атна 2.1	Туган көн	кашык, тәлинка	- Кашык (тәлинка, чынаяк) бир. - Нинди кашык (тәлинка, чынаяк)? - Зур (кечкенә, сары, яшел, кызыл, зәңгәр). - Ничә кашык (тәлинка, чынаяк)? - (1-10 га) кашык (тәлинка, чынаяк). - Мә, (1-10) кашык(тәлинка, чынаяк). - Мә, кызыл (сары, яшел, зәңгәр). чынаяк (тәлинка, чынаяк).	Аудиоязма №30-37
Гыйнвар II атна 2.2	Курчак Алиягә булыш!	тәлинка, кашык		Экранда эш (дәфтәр буенча) №9, 10
Гыйнвар II атна 2.3 (режим вакыты)	Курчак Алиягә булыш!	тәлинка, кашык		Анимацион сюжетлар: 1. «Өч аю» 2. «Чисталыкта - матурлык»
Гыйнвар III атна 3.1	Чэй табыны эзерлибез	чынаяк		
Гыйнвар III атна 3.2	Өч аю	тәлинка, кашык, чынаяк		
Гыйнвар III атна 3.3 (режим вакыты)	Өч аю	тәлинка, кашык, чынаяк		
Гыйнвар IV атна	Төсле чынаяклар	зәңгәр		

4.1				
Гыйнвар IV атна 4.2	Чисталыкта - матурлык	зәңгәр		
Гыйнвар IV атна 4.3 (режим вакыты)	Чисталыкта - матурлык	зәңгәр		
	Киёмнәр			
Февраль I атна 1.1	Туган көнгә яңа киёмнәр	күлмәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).	Аудиоязма №38-43 Экранда эш (дәфтәр буенча) №11, 12 Анимацион сюжетлар: 1. «Киёмнәр кибетендә» 2. «Шаян уенчыклар»
Февраль I атна 1.2	Киёмнәр кибете	күлмәк, чалбар ки, сал	чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар).	
Февраль I атна 1.3 (режим вакыты)	Киёмнәр кибете	күлмәк, чалбар ки, сал	күлмәк (чалбар) юк. - Оя, күлмәк (чалбар) бир. - Нинди күлмәк (чалбар)?	
Февраль II атна 2.1	Курчакны киендер	чалбар	- Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). - Ничә күлмәк (чалбар)?	
Февраль II атна 2.2	Без киенәбез	күлмәк, чалбар, ки, сал	- Бер (1-10) күлмәк (чалбар)	
Февраль II атна 2.3	Без киенәбез	күлмәк, чалбар, ки, сал	- Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
Февраль III атна 3.1	Киенергә ярдәм ит	ки	- Оя, чалбар (күлмәк) бир. - Мә, чалбар (күлмәк).	
Февраль III атна 3.2	Курчакларга булышабыз	күлмәк, чалбар, ки, сал	- Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
Февраль III атна 3.3 (режим вакыты)	Курчакларга булышабыз	күлмәк, чалбар, ки, сал		
Февраль IV атна 4.1	Алия йокларга жыена	сал, йокла	- Курчак, йокла.	
Февраль IV атна 4.2	Кибеттә	күлмәк, чалбар, ки, сал, нәрсә кирәк?		
Февраль IV атна 4.3	Кибеттә	күлмәк, чалбар, ки, сал, нәрсә кирәк?		

(режим вакыты)				
Шәхси гигиена				
Март I атна 1.1	Хәерле көн	бит, кул, хәерле көн	- Хәерле көн. - Мә су, бит (кул) ю.	Аудиоязма № 43, 44-48
Март I атна 1.2	Ягымлы сүзләр	өйрәнгән лексиканы ныгыту	- Бит (кул) чиста.	Экранда эш (дәфтәр буенча) №13, 14 Анимацион сюжет: 1. «Ни өчен киёмнәр югалган?»
Март I атна 1.3 (режим вакыты)	Ягымлы сүзләр	өйрәнгән лексиканы ныгыту	- Бит (кул) чиста. - Әйе, бит (кул) чиста.	
Март II атна 2.1	Курчак белән уйныйбыз	күлмәк, чалбар, ки, сал, нәрсә кирәк	яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).	
Март II атна 2.2	Шаян уенчыклар	өйрәнгән лексиканы ныгыту	чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар).	
Март II атна 2.3 (режим вакыты)	Шаян уенчыклар	өйрәнгән лексиканы ныгыту	күлмәк (чалбар) юк. - Оля, күлмәк (чалбар) бир. - Нинди күлмәк (чалбар)? - Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). - Ничә күлмәк (чалбар)? - Бер (1-10) күлмәк (чалбар) - Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал). - Оля, чалбар (күлмәк) бир. - Мә, чалбар (күлмәк). - Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
Өй җиһазлары				
Март III атна 3.1	Өстәл театры «Өч аю»	өстәл, урындык, карават	- Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). - Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык).	Аудиоязма № 49
Март III атна 3.2	Маша һәм өч аю	лексиканы ныгыту	- Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык).	Экранда эш (дәфтәр буенча) №15
Март III атна 3.3 (режим	Маша һәм өч аю	лексиканы ныгыту	- Нәрсә кирәк? - Карават (өстәл,	Анимацион сюжет: 1. «Маша һәм өч аю»

вакыты)			урындык) кирэк. - Нинди карават? - Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. - Мә, зур карават. - Рәхмәт. яшел (кызыл, сары, зәңгәр) күлмәк (чалбар).	
Март IV атна 4.1	Кибеттә	өйрәнгән лексиканы ныгыту		
Март IV атна 4.2	Ни өчен киемнәр югалган?»	лексиканы ныгыту		
Март IV атна 4.3 (режим вакыты)	Ни өчен киемнәр югалган?»	лексиканы ныгыту	чиста күлмәк (чалбар). матур күлмәк (чалбар). күлмәк (чалбар) юк. - Оля, күлмәк (чалбар) бир. - Нинди күлмәк (чалбар)? - Сары (кызыл, яшел, зәңгәр) күлмәк (чалбар). - Ничә күлмәк (чалбар)? - Бер (1-10) күлмәк (чалбар) - Курчак, чалбар (күлмәк) ки (сал). - Оля, чалбар (күлмәк) бир. - Мә, чалбар (күлмәк). - Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмәк) ки (сал).	
Апрель I атна 1.1	Уйнарга яратабыз	яратам	- Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам.	Аудиоязма №50-60
Апрель I атна 1.2	Уенчыклар иленә сәяхәт	лексиканы ныгыту, курчак, песи, эт, туп, машина, аю, куян	- Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам.	Экранда эш (дәфтәр буенча) №16-19
Апрель I атна 1.3 (режим вакыты)	Уенчыклар иленә сәяхәт	лексиканы ныгыту, курчак, песи, эт, туп, машина, аю, куян	- Мин курчак(ны) (аю(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.	Анимацион сюжетлар: 1. «Туган көн» 2. «Кем нәрсә ярата?»
Апрель II атна 2.1	Уйный- уйный үсәбез	нәрсә бар? бар	- Нәрсә бар? - Туп (курчак) бар. - Нәрсә юк? - Туп (курчак) юк. Бар, юк сүзләрен кулланып «Гаилә», «Яшелчә», «Уенчыклар» темаларын кабатлау.	
Апрель II атна 2.2	Курчакның туган көне	лексиканы ныгыту	Диалогларны кабатлау.	
Апрель II атна	Курчакның туган көне	лексиканы ныгыту	«Кибетле» уеннары.	

2.3 (режим вакыты)			- Нәрсә бар? - Туп (курчак) бар. - Нәрсә юк? - Туп (курчак) юк. «Бар», «Юк» сүзләрен кулланып «Гайлә», «Яшелчә» «Уенчыклар» темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. «Кибет» уеннары.	
Апрель III атна 3.1	Нәрсә бар?	лексиканы ныгыту		
Апрель III атна 3.2	Син нәрсә яратасың?	лексиканы ныгыту		
Апрель III атна 3.3 (режим вакыты)	Син нәрсә яратасың?	лексиканы ныгыту		
Апрель IV атна 4.1	«Бар, юк»	бар, юк, нәрсә бар?		
Апрель IV атна 4.2	Кем нәрсә ярата?	лексиканы ныгыту		
Апрель IV атна 4.3 (режим вакыты)	Кем нәрсә ярата?	лексиканы ныгыту		
Бәйрәм «Сабантуй»				
Май II атна 2.1	Сабантуйга эзерләнәбез!	мә, рәхмәт, чәк- чәк, конфет, сок, ипи, сөт, чәй	Ел дәвамында өйрәнелгән сүзләр, сөйләм үрнәге кулланыла. «Гайлә», «Яшелчә», «Уенчыклар» темаларын кабатлау. «Кибетле» уеннары.	Аудиоязма №61-63 Анимацион сюжетлар: 1. «Сабантуй бәйрәме»
Май II атна 2.2	Без театр уйныйбыз	лексиканы ныгыту		
Май II атна 2.3 (режим вакыты)	Без театр уйныйбыз	лексиканы ныгыту		
Май III атна 3.1	Күнелле Сабантуй уеннары	пассив сүзлек: йөгер, сикер, уйна, жырла, бие!		
Май III атна 3.2	Биибез дә, жырлыйбыз да	лексиканы ныгыту		
Май III атна 3.3	Биибез дә, жырлыйбыз да	лексиканы ныгыту		

(режим вакыты)				
Май IV атна 4.1	Сабантуй бәйрәме	лексиканы ныгыту		
Май IV атна 4.2	Бездә Сабантуй	нәрсә? нинди? ничә? лексиканы ныгыту		
Май IV атна 4.3 (режим вакыты)	Бездә Сабантуй	Нәрсә? Нинди? Ничә? лексиканы ныгыту		

2.4. Мәктәпкә эзерлек төркеме (6-7 яшь)

**«Туган телдә сөйләшәбез» (икенче вариант) мәктәпкә эзерлек төркемендә (6-7 яшь)
тәрбияләнүче татар балаларына ана теле өйрәтү өчен
комплекслы - тематик план**

Үткәру вакыты	Проект, шөгыль темалары
Әйдәгез, танышабыз!	
Сентябрь I атна	1.1. Әйдәгез, танышабыз 1.2. Тәмле сүз – жан азыгы 1.3. Әйдәгез, танышабыз <i>(катнаш шөгыль)</i>
Тату гаилә	
Сентябрь II атна	2.1. Минем өем 2.2. Тату гаилә 2.3. Мияу адашкан <i>(катнаш шөгыль)</i>
Абдулла Алиш ижаты	
Сентябрь III атна	3.1. А. Алиш ижаты белән танышу 3.2. А. Алиш «Сертотмас үрдәк» әкиятен 3.3. Бу кем? <i>(катнаш шөгыль)</i>
Алтын көз	
Сентябрь IV атна	4.1. Алтын көз 4.2. Көз җитте 4.3. Аю баласы дөнья белән таныша <i>(катнаш шөгыль)</i>
Көзгә байлык	
Октябрь I атна	1.1. Яшелчәләр 1.2. Яшелчәләр 1.3. Бу нәрсә? <i>(катнаш шөгыль)</i>
Көз күчтәнәчләре	
Октябрь II атна	2.1. Жиләк - жимешләр 2.2. Көз күчтәнәчләре 2.3. «Батыр Мияу белән куркак куян» <i>(катнаш шөгыль)</i>
Икмәк – яшәү терәге	
Октябрь III атна	3.1. Игенченең тырышлыгы кырларыннан күренә 3.2. Кунак чакырдык 3.3. Дусларны сыйлыйбыз <i>(катнаш шөгыль)</i>

Ашамлыклар	
Октябрь IV атна	4.1. Ашамлыклар 4.2. Кунак кетәбез 4.3. Тату гаилә <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Савыт – саба	
Ноябрь I атна	1.1. Савыт - саба 1.2. Савыт - саба 1.3. Юмарт аю <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Өй жиһазлары	
Ноябрь II атна	2.1. Минем өем, өй жиһазлары 2.2. Минем өем, өй жиһазлары 2.3. Әйдәгез уйныйбыз <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Милли киёмнәр	
Ноябрь III атна	3.1. Әбиемнең серле сандыгы 3.2. Киём кешене бизи 3.3. Кая барасың? <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Минем туган җирем	
Ноябрь IV атна	4.1. Татарстан буйлап сәяхәт 4.2. Спорт бәйрәменә барабыз 4.3. Кафега барабыз <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Башкалам – Казан	
Декабрь I атна	1.1. Башкалам - Казан 1.2. Туган илем – туган өем 1.3. Бергәләп уйныйбыз <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Кыргый хайваннар	
Декабрь II атна	2.1. Кыргый хайваннар 2.2. Кыргый хайваннар 2.3. Бергәләп уйныйбыз <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Ишек алдында	
Декабрь III атна	3.1. Йорт кошлары 3.2. Йорт хайваннары 3.3. Спорт бәйрәме <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Кыш килде	
Декабрь IV атна	4.1. Кыш килде 4.2. Кыш 4.3. Көчлеләр, кыюлар, житезләр <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Кышкы уеннар	
Январь II атна	2.1. Кышкы уеннар 2.2. Яңа ел бәйрәме 2.3. Көчлеләр, кыюлар, житезләр <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Кыш. Кышкы уеннар	
Январь III атна	3.1. Кыш 3.2. Кышкы уеннар 3.3. М. Жәлил ижаты <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Кышлаучы кошлар	
Январь IV атна	4.1. Кышлаучы кошлар 4.2. Кошлар кафесы. Кошларга ярдәм итик! 4.3. М. Жәлил ижаты <i>(катнаш шөгылъ)</i>
Киёмнәр	

Февраль I атна	1.1. Киёмнәр 1.2. Кышкы киёмнәр 1.3. Дуслар спорт бәйрәмендә (катнаш шөгыль)
Муса Жәлил	
Февраль II атна	2.1. Муса Жәлил 2.2. Муса Жәлил әсәрләре 2.3. Безнең дуслар (катнаш шөгыль)
И туган тел, и матур тел...	
Февраль III атна	3.1. Бөтендөнья телләр көне 3.2. «И туган тел, и матур тел... » 3.3. Циркта (катнаш шөгыль)
Безнең шәһәр	
Февраль IV атна	4.1. Безнең шәһәр 4.2. Безнең шәһәр 4.3. Шаян кошлар (катнаш шөгыль)
Ямьле яз	
Март I атна	1.1. Ямьле яз 1.2. Ямьле яз 1.3. Урманда зур концерт (катнаш эшчәнлек)
Әкияттә кунакта	
Март II атна	2.1. Әкияттә кунакта 2.2. «Хуш киләсең, Нәүрүз! » 2.3. Акбай туган көнгә жыена (катнаш шөгыль)
Күчмә кошлар	
Март III атна	3.1. Күчмә кошлар 3.2. Күчмә кошлар 3.3. Туган көн (катнаш шөгыль)
Белем иленә сәяхәт	
Март IV атна	4.1. Белем иленә сәяхәт 4.2. Уку бүлмәсе. Серле чәчәк 4.3. Урман китапханәсендә (катнаш шөгыль)
Мәктәп	
Апрель I атна	1.1. Без мәктәпкә барабыз 1.2. Без мәктәпкә барабыз 1.3. Күңелле сәяхәт (катнаш шөгыль)
Урман-безнең байлыгыбыз	
Апрель II атна	2.1. Урманда 2.2. Нәрсә ул «Кызыл китап?» 2.3. «Теремкәй» (катнаш шөгыль)
Габдулла Тукай	
Апрель III атна	3.1. Г. Тукай әкиятләренә сәяхәт 3.2. Без - Тукай оныклары 3.3. Уйныйбыз (катнаш шөгыль)
Әкияттә кунакта	
Апрель IV атна	4.1. «Эш беткәч, уйнарга ярый» 4.2. «Алтын бөртекләр», «Агачлар да авырый» 4.3. Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар (катнаш шөгыль)
Белем иленә сәяхәт	
Май I атна	1.1. Могжизалар кыры 1.2. Белем иленә сәяхәт 1.3. Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар (катнаш шөгыль)

Без уйнарга яратабыз	
Май II атна	2.1. Казанга спорт бәйрәменә барабыз 2.2. Без уйнарга яратабыз, сюжетлы - рольле уеннар 2.3. Мәктәпкә барабыз (катнаш шөгыл)
Жинү бәйрәме	
Май III атна	3.1. Алар безгә жинү бүләк итте 3.2. Жинү бәйрәме 3.3. Мәктәпкә барабыз (катнаш эшчәнлек)
Хуш бакчам, исәнме мәктәп!	
Май IV атна	4.1. Кабатлау, хуш бакчам, исәнме мәктәп 4.2. Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар 4.3. Без әкиятләр яратабыз (катнаш шөгыл)
35 атна	105

**«Татарча сөйләшәбез» УМКсының, «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар»
проекты буенча мәктәпкә эзерлек төркемендә (6-7 яшь) тәрбияләнүче рус телле
балаларга татар теле өйрәтү өчен комплекслы тематик план**

Якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгер, йөгерәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясыйм, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың? (пассив сүз).

Проектның эчтәлегә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган.

Атнага утыз минутлык, өч шөгыл оештырыла, (бер шөгыл фронталь).

Үткәру вакыты	Тема	Сүзлек, актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма (ИКТ - экранда эш (дәфтәр буенча) Анимацион сюжетлар
Сентябрь I атна 1.1	Әйдәгез танышабыз	син кем?		Аудиоязма №1 - 2
Сентябрь I атна 1.2	Син кем?	син кем?		
Сентябрь I атна 1.3 (катнаш шөгыл)	Әйдәгез танышабыз	син кем?		
Сентябрь II атна 2.1	Хәерле көн.	хәерле көн	Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, әни (әти, бабай, әби).	Аудиоязма №3 - 5 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №1 Мультфильм: «Мияу
Сентябрь	Ягымлы	хәерле көн		

II атна 2.2	сүзләр			адашкан»
Сентябрь II атна 2.3 (катнаш шөгыль)	Мияу адашкан. Ягымлы сүзләр	хәерле көн		
Сентябрь III атна 3.1	Син кем?	тычкан		Аудиоязма №6 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №2
Сентябрь III атна 3.2	«Шалкан» әкиятен сәхнәләш терү	бу кем?		Аудиоязма №7 - 8 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №3
Сентябрь III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Бу кем?	бу кем?		Мультфильм: «Аю баласы дөнья белән таныша»
Сентябрь IV атна 4.1	Бу нәрсә?	бу нәрсә?		Аудиоязма №9 - 10 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №4
Сентябрь IV атна 4.2	Кем нишли?	нишли? йоклый, утыра	-Песи нишли? -Песи йоклый.	Аудиоязма №12 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №5
Сентябрь IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Аю баласы дөнья белән таныша	нишли? утыра йоклый	-Әни нишли? -Әни утыра.	Аудиоязма №13 - 14
Октябрь I атна 1.1	Кем нишли?	нишли? йоклый, утыра.	-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).	
Октябрь I атна 1.2	Яшелчәлә р. Нәрсә, нинди, ничә? Кем нишли?	нишли? йоклый, утыра, йоклый	Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.	
Октябрь I атна 1.3 (катнаш шөгыль)	Бу нәрсә?	бу нәрсә?	-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.	
Октябрь II атна 2.1	Дусларны сыйлыйб ыз	ашый, эчә		
Октябрь II атна 2.2	Без кунак яратабыз. Сыйлану	нишлисең? эчәм, ашыйм		
Октябрь	Батыр	бу нәрсә? нишли?		

II атна 2.3 (катнаш шөгылъ)	Мияу белән Куркак куян	йоклый, утыра		
Октябрь III атна 3.1	Нишлисе ң?	нишлисең? эчәм, ашыйм		
Октябрь III атна 3.2	Нишлисе ң?	нишлисең? эчәм, ашыйм		
Октябрь III атна 3.3 (катнаш шөгылъ)	Дусларны сыйлыйб ыз	ашый, эчә		
Октябрь IV атна 4.1	Әйдәгез, уйныйбыз	уйный, уйныйм		
Октябрь IV атна 4.2	Без кунак яратабыз. Сыйлану	нишлисең? эчәм, ашыйм		
октябрь IV атна 4.3 (катнаш шөгылъ)	Тату гаилә	ашый, эчә, нишлисең? ашыйм, эчәм		
Ноябрь I атна 1.1	Кунак килде	утырам		
Ноябрь I атна 1.2	Дусларым белән сыйланаб ыз	Нишли? Нишлисен? ашый, эчә. ашыйм, эчәм.		
Ноябрь I атна 1.3 (катнаш шөгылъ)	Юмарт аю	уйный, уйныйм		
Ноябрь II атна 2.1	Дусларым белән сыйланаб ыз	Нишли? Нишлисен? ашый, эчә. ашыйм, эчәм.		
Ноябрь II атна 2.2	Кафеда	Нишли? Нишлисен? ашый, эчә. ашыйм, эчәм.		
Ноябрь II атна 2.3 (катнаш шөгылъ)	Әйдәгез уйныйбыз	уйный, уйныйм		
Ноябрь	Кафега	барам, кая	-Кая барасың?	

III атна 3.1	барабыз	барасың?	-Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэңге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)	Мультфильм: «Кафега барабыз» Экранда эш (Дэфтэр буенча) №7
Ноябрь III атна 3.2	Без кафеда	барам, кая барасың? син нишлисең?		
Ноябрь III атна 3.3 (катнаш шөгылъ)	Кая барасың?	барам, кая барасың?		
Ноябрь IV атна 4.1	Кафеда сыйланаб ыз	син нишлисең?		
Ноябрь IV атна 4.2	Әниемнең туган көне	ашый, эчә, ашыйм, эчэм, утыр		
Ноябрь IV атна 4.3 (катнаш шөгылъ)	Кафега барабыз	барам, кая барасың? син нишлисең?		
Декабрь I атна 1.1	Бәйрәм	сикер, сикерәм	Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп. Куян сикерә (йөгерә). Туп сикерә. Песи сикерә (йөгерә). Төлке сикерә (йөгерә). -Йөгер! Син нишлисең? -Мин йөгерәм. Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.	Аудиоязма №21-23 Мультфильм: «Урманда күнелле уеннар» Аудиоязма №24 Экранда эш (Дэфтэр буенча) №8 Аудиоязма №25-28 Мультфильм: «Көчлеләр, кыюлар, житезләр» Аудиоязма №29-30 Экранда эш (Дэфтэр буенча) №9 Мультфильм: «Жәнлекләр спорт бәйрәмендә»
Декабрь I атна 1.2	Күнелле бәйрәм	сикер, сикерәм		
Декабрь I атна 1.3 (катнаш шөгылъ)	Бергәләп уйныйбыз	сикерә, йөгерә, төлке		
Декабрь II атна 2.1	Күнелле уеннар	сикерә, йөгерә, төлке		
Декабрь II атна 2.2	Уйныйбы з	сикерә, йөгерә, төлке син нишлисең?		
Декабрь II атна 2.3 (катнаш шөгылъ)	Бергәләп уйныйбыз	сикер, сикерәм, сикерә, йөгерә, төлке		
Декабрь III атна 3.1	Спорт бәйрәмен ә эзерләнәб ез	йөгер-йөгерәм		
Декабрь III атна 3.2	Спорт бәйрәмен дә	йөгер-йөгерәм		

Декабрь III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Спорт бэйрэме	барам, кая барасың?		
Декабрь IV атна 4.1	Бэйрэмгә барабыз	чәк-чәк, өчпочмак		
Декабрь IV атна 4.2	Мин барам	Барам, кая барасың? Нишлисең?		
Декабрь IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Көчлеләр, кыюлар, житезләр	йөгәр, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак		
Гыйнвар II атна 2.1	Бэйрэмгә барабыз	чәк-чәк, өчпочмак		
Гыйнвар II атна 2.2	Мин барам	Барам, кая барасың? Нишлисең?		
Гыйнвар II атна 2.3 (катнаш шөгыль)	Көчлеләр, кыюлар, житезләр	йөгәр, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак		
Гыйнвар III атна 3.1	Казанда спорт бэйрэме	сиңа ничә яшь?	Сиңа ничә яшь? -6 яшь	Аудиоязма №31-32
Гыйнвар III атна 3.2	Спорт бэйрэмен дә	яшь, сиңа ничә яшь?		
Гыйнвар III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Казанда спорт бэйрэме	яшь, сиңа ничә яшь?		
Гыйнвар IV атна 4.1	Уеннар эстафетас ы	яшь, сиңа ничә яшь? бүре, керпе	Мин бүре. Мин зур, матур, чиста. Этәч зур, матур Тавык кечкенә, матур -Син кем? -Мин үрдәк.	Аудиоязма №33-34 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №10 Мультфильм: «Циркта» Аудиоязма №35 - 36 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №11 Аудиоязма №37 - 38 Экранда эш (Дәфтәр
Гыйнвар IV атна 4.2	Эстафета да катнашаб ыз	яшь, сиңа ничә яшь? бүре, керпе		
Гыйнвар IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Жәнлеклә р спорт бэйрэмен дә	яшь, сиңа ничә яшь? бүре, керпе		
Февраль	Безнең	тавык, этәч.		

I атна 1.1	дуслар		Куян чана шуа. Мин чана шуам. -Аю, эйдэ, бие!	буенча) №12 Мультфильм: «Шаян кошлар» Аудиоязма №39 - 40 Аудиоязма №41 Экранда эш (Дэфтэр буенча) №13 Мультфильм: «Урманда зур концерт» Аудиоязма №42 - 44 Экранда эш (Дэфтэр буенча) №14
Февраль I атна 1.2	Үрдэк дусларын тапты	үрдэк		
Февраль I атна 1.3 (катнаш шөгылъ)	Безнең дуслар	тавык, этэч		
Февраль II атна 2.1	Акбай чана шуа	чана, шуа.		
Февраль II атна 2.2	Чана шуам	шуам		
Февраль II атна 2.3 (катнаш шөгылъ)	Циркта	тавык, этэч, үрдэк		
Февраль III атна 3.1	Эйдэ, бие!	бие, бии, эйдэ.		
Февраль III атна 3.2	Без биибез	биим.		
Февраль III атна 3.3 (катнаш шөгылъ)	Шаян кошлар	чана, шуа, шуам		
Февраль IV атна 4.1	Мияуның бүлмәсен бизибез»	ак, кара.		
Февраль IV атна 4.2	Туган көнгә бүлэк эзерлибез	жырла, жырлыйм Мин бүре. Мин зур, матур, чиста. Этэч зур, матур Тавык кечкенә, матур -Син кем? -Мин үрдэк. Куян чана шуа. Мин чана шуам.		

		-Аю, әйдә, бие!		
Февраль IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Урманда зур концерт	бие, бии, әйдә, биим		
Март I атна 1.1	Мияуның туган көне	жырлайбыз, зур рәхмәт.	-Син нишлисең? -Мин жырлайым. жырлайбыз зур рәхмәт	Мультфильм: «Мияуның туган көне» Аудиозама №50 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №16 Аудиозама №51 - 53 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №17
Март I атна 1.2	Туган көн табынынд а	зур рәхмәт.		
Март I атна 1.3 (катнаш шөгыль)	Акбай туган көнгә барырга әзерләнә	ак, кара,жырла, жырлайым		
Март II атна 2.1	Күнелле сәяхәт	китап укый.	Кыз китап укый. рәсем ясыим-алма ясыим мәктәп -Кем укый. -Мин укыйм.	Мультфильм «Уйный- уйный укыйбыз» Аудиозама №61-63 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №19 Мультфильм: «Урман мәктәбендә» Аудиозама №64
Март II атна 2.2	Күнелле сәяхәт	рәсем ясыим. Сөйләм үрнәге: мәктәп		
Март II атна 2.3 (катнаш шөгыль)	Туган көн	жырлайбыз, зур рәхмәт		
Март III атна 3.1	Күнелле сәяхәт	укыйм, кем укый		
Март III атна 3.2	Күнелле сәяхәт	укыйм, кем укый		
Март III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Урман китап ханәсендә	китап укый, рәсем ясыим, мәктәп		
Март IV атна 4.1	Мәктәптә	бик тәмле		
Март IV атна 4.2	Уку бүлмәсе	дәфтәр		
Март IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Күнелле сәяхәт	укыйм, кем укый?		

Апрель I атна 1.1	Өстэл театры «Теремкә й»	кем яши?	Терем-терем, теремкәй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.	Аудиоязма №65-66
Апрель I атна 1.2	«Теремкә й» әкиятен сәхнэләш терү	кем яши?		
Апрель I атна 1.3 (катнаш шөгыль)	«Теремкә й» әкиятен сәхнэләш терү	кем яши?		
Апрель II атна 2.1	Өстэл театры «Кем нәрсә ярата?»	Кем нәрсә ярата? Яратам Хәерле көн	-Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата. -Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасын? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле. -Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.	Мультфильм: «Кем нәрсә ярата?» Аудиоязма №67 - 71 Экранда эш (Дәфтәр буенча) №20
Апрель II атна 2.2	«Кем нәрсә ярата?» әкиятен сәхнэләш терү	Кем нәрсә ярата? Яратам Хәерле көн		
Апрель II атна 2.3 (катнаш шөгыль)	Уйныйбы з	Кем нәрсә ярата? Яратам. Хәерле көн		
Апрель III атна 3.1	Белем иленә сәяхәт	алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Апрель III атна 3.2	Могжиза лар кыры	алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.		
Апрель III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Могжиза лар кыры	алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.		
Апрель IV атна 4.1	Могжиза лар кыры	алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла.		
Апрель	Без инде	темалар лексикасы		

IV атна 4.2	хэзер зурлар – мэктэпкэ илтэ юллар	һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Апрель IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Без инде хэзер зурлар – мэктэпкэ илтэ юллар	темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май II атна 1.1	Уйныйбы з да, жырлыйбы з да	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май II атна 1.2	Тыңлагыз , тыңлагыз! Балалар сөйләшә	<i>Сүзлек</i> : өйрәнгән сүзләре, сүзтезмәләре сөйләмдә активлаштыру, үзлектән җавап бирергә өйрәтүне дәвам итү. Ягымлы сүзләр – исәнмесез, сау булыгыз, зур рәхмәт, бик тәмле Нишли? Уйный, бии, сикерә, йөгәрә, ашый, жырлый, рәсем ясый, китап укый. Нишлисең? Уйныйм, бийм, йөгәрәм, ашыйм, жырлайм, рәсем ясыйм, китап укыйм		
Май II атна 1.3 (катнаш шөгыль)	Мэктэпкэ барабыз	кабатлау		
Май III атна 2.1	Мэктэпкэ барабыз	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май III атна 2.2	Мэктэпкэ барабыз	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре		

		кулланыла		
Май III атна 2.3 (катнаш шөгыль)	Мәктәпкә барабыз	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май III атна 3.1	Сау бул, бакча, исәнме, мәктәп	алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май III атна 3.2	Сау булыгыз, уенчыкла р, сау булыгыз, апалар	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май III атна 3.3 (катнаш шөгыль)	Без инде хәзер зурлар – мәктәпкә илтә юллар	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май IV атна 4.1	Күңелле уеннар	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май IV атна 4.2	Уйныйбы з да уйныйбыз	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		
Май IV атна 4.3 (катнаш шөгыль)	Без әкият яратабыз	Алдагы үткән темалар лексикасы һәм сөйләм үрнәкләре кулланыла		

2.5. Үзләштерү дәрәжәләре

**«Татарча сөйләшәбез» укыту-методик комплекты буенча белем дәрәжәләре үсеше
күрсәткечен билгеләү**

Методик киңәшләр:

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенң конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе ижади якын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, «Әкият илендә» тапшыруын кулланып, индивидуаль эшне дә кертәп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеге алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтезмәләр, диалоглар

эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, жырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзгә дәрәжә эйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзгә дәрәжә үрнәгән бирә. Балалардан авазларның дәрәжә эйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләмдә акцент, жирле диалект, аваз кимчелекләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзгә белән эшләгәндә татар һәм рус телләре өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якын килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланарга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар керту, басту хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләргә татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материалы, режим моментларында, уен эшчәнлегенә аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы-роль уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшкәндә өйрәткәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-этиләргә бердәм позициядә булуы уңай нәтижә бирә.

Сүзгә белән эшләү:

Балаларны татар телендә сөйләшкәндә һәм аралашарга өйрәтү билгеле бер күләмдәге сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеш һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: эзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Эзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә эзли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләргә хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләргә бер төр буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр жирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

- яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә эйтелә;
- аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

- ишеткән сүзгә бала рәсемнән табып күрсәтә һәм эйтә;

- сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат эйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;

- төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп эйтелә) өйрәтелә;

- уеннар кулланып («Ватык телефон», «Кайтаваз»...) ныгытыла;

- яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;

- аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана).

- бала теге яки бу сүзгә аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләрне үткәргә мөмкин:

- *Бу туп? - Әйе, бу туп.*

- *Бу песи? (туп күрсәтелә) - Юк, бу песи;*

- өйрәнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрлө уеннар оештырырга була: «Исемен әйтсәң бирәм», «Мин күрсәтәм, син әйт», «Сорап ал», «Серле кәрзин» һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләренә аңлап үтәүләрен тәлап ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләре бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтилә.

Мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисәң? сорауларын бирәләр һәм аңлап җавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гадидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләр кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-җавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерү торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнәң җавап репликасы, килә: *Бу кем? - Бу әти*; раслау рәвешендә: *Бу әти? - Әти*; инкарь рәвешендә: *Бу әни? - Юк, бу әти*.

Реплика-җавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?*. Бу вакытта әңгәмәдәшнәң җавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти*; яисә: *Матур*.

Мәктәпкәчә яшәтгә балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләр коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрлө шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрлө формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм ана җавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм җаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! - Исәнме Коля.*

Сабуллашу: *Сау бул, Оля. - Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. - Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. - Рәхмәт.*

Сорау- уңай җавап: *Син малай? - Әйе, мин малай.*

Сорау – кире җавап: *Син малай? - Юк, мин кыз.*

Ачыкый торган сорау: *Мин кафега барам. - Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтиҗәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора

Аудиоязмалар яңа сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны караганның соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

«Татарча сөйләшәбез» укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән «Әкият илендә» телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларның татар телендә аралаша белү күнекмәләрен тикшерү

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр:

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәрелә.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1-2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегенә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минуттан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан әзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

Ана теле буенча белем дәрәжәләре үсеше күрсәткечен билгеләү (кушымтада)

Гомуми белем дәрәжәләре үсеше күрсәткечен билгеләү таблицасы (кушымтада)

2.6. Коррекцион үстөрелешле эш (кушымтада)

2.7. Педагоглар, ата-аналар, балалар белән уртак эшчәнлек планы (кушымтада)

2.8. Этно-мәдәни төбәк бердәмлегенә (кушымтада)

III. Оештыру бүлегенә (организационный раздел)

3.1. Предметлы-үстөрелешле әйләнә-тирәлек (РППС) (кушымтада)

3.2. Программалы - методик яктан тәмин ителеш

Зарипова З.М. Балалар бакчасында рус телле балаларга татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2021.

Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2021.

Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2021.

Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2021.

Эш дәфтәрләре

- Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 4-5 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2022.
- Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 5-6 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Хәтер», 2022.
- Зарипова З.М. «Татарча сөйләшәбез». 6-7 яшьлек балалар өчен эш дәфтәре, «Татарстан китап нәшрияты», 2022.

Тавышлы күрсәтмәлелек

- Зарипова З.М. «Минем өем» проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. «Аксу» компаниясе, 2012.
- Зарипова З.М. «Уйный- уйный үсәбез» проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. «Аксу» компаниясе, 2012.
- Зарипова З.М. «Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар», проекты буенча 6-7 яшьлек балалар өчен укыту-методик комплектына аудиоязмалар. «Аксу» компаниясе, 2012.
- Зарипова З.М. «Минем өем» проекты буенча 4-5 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. «Аксу» компаниясе, 2012.
- Зарипова З.М. «Уйный-уйный үсәбез» проекты буенча 5-6 яшьлек балалар өчен анимацион сюжетлар. «Аксу» компаниясе, 2012.

3.3. Материаль яктан тәмин ителеш (кушымтада)

3.4. Программалы-методик яктан тәмин ителеш (кушымтада)

3.5. Циклограмма-эш конне бүленеше (кушымтада)

3.6. Белем бирү эшчәнлегә челтәре (кушымтада)

3.7. Әдәбият

1. Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования «От рождения до школы» под редакцией Н. Е. Вераксы, Т. С. Комаровой, М. А. Васильевой – Москва: Мозаика-Синтез, 2011.
2. К. В Закирова «Уйный уйный үсәбез»«Мәгариф»нәшрияты, Казан. 2005 ел.
3. Нәкый Исәнбәт «Нәниләр шатлана»Татарстан китап нәшрияты Казан. 1967 ел.
4. Р. Ягъфәров «Татар халык уеннары», «Мәгариф»нәшрияты, Казан .2002 ел.
5. «Күрсәт әле, үскәнем» З. Г. Ибраһимова, З. Р. Гыйләжетдинова, Ф. Ж. Жәләлетдинова - Казан: Магариф, 2010 г.
6. Чәбәк, чәбәк итә ул З. Г. Ибраһимова, З. Р. Гыйләжетдинова, Ф. Ж. Жәләлетдинова - Казан: Магариф, 2007 г.
7. Бабынина Т. Ф. «Традиции национальных культур». – Казан, 2006.
8. Гиззатуллина Л. «Тылсымлы йомгак» – Казан, Мәгариф. - 1994.
9. Гильфанова А. М., Насырова Г. Р. Перспективное планирование работы по внедрению национально - регионального компонента в воспитательно-образовательный процесс. – Н.Челны, 2010.
10. Закирова К. В. Балалар бакчасы тәрбиячеләре һәм эти-әниләр өчен хрестоматия Балачак аланы. – Казан, 2011.
11. Зарипова З. М. Белем һәм тәрбия процессында милли - төбәк компоненты. – Яр Чаллы, 2000.
12. Закирова К. В., Борханова Р. А. Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү (Программаның милли – төбәк юнәлеше). – Казан, 2009.
13. Закирова К. В., Муртазина Л. Р. «Балачак – уйнап - көлеп үсәр чак».- Казан, 2012.
14. Закирова К. В., Муртазина Л. Р. Әй, уйныйбыз, уйныйбыз.- Казан, 2013

15. Зарипова З. М., Исаева Р. С. «Үстерешле уен». - Казан, 2013.
16. Ибрагимова З. Г. Шома бас.
17. Насырова Г. В., Бабынина. Т. Ф. «В мире национальных культур». - Н. Челны - 2008.
18. Нурзия Сергеева «Татар сынлы сәнгате». – Казань, 2008.
19. Сергеева Н. «Татар сынлы сәнгате». - Казань 2008.
20. Зарипова З. М. Балалар бакчасында рус балаларына татар теле өйрәтү программасы. «Идел-Пресс», 2013.
21. Зарипова З. М «Татарча сөйләшәбез», 4-5 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2021.
22. Зарипова З. М. «Татарча сөйләшәбез», 5-6 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Хәтер», 2021.
23. Зарипова З. М. «Татарча сөйләшәбез», 6-7 яшьлек балаларны татар теленә өйрәтү буенча методик ярдәмлек, «Татарстан китап нәшрияты», 2021.
24. Нургалиева М. С. «Увлекательное обучение». Использование интерактивной доски при обучении дошкольников государственным языкам, 2013.
25. Нургалиева М. С. «Дидактические игры по обучению русскоязычных детей 4-лет татарскому языку». 2013.
26. Шаехова Р. К. Методическое пособие к рабочей тетради. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы. Авазларны уйнатып. 1-2 кисәк».
27. Шаехова Р. К. «Раз словечко, два словечко». Занимательное обучение татарскому языку.
28. Шаехова Р. К. «Мәктәпкәчә яшьтәгеләр әлифбасы» для воспитателей ДОУ.
29. Закирова К. В. «Балачак аланы». Хрестоматия для воспитателей и родителей.
30. Закирова К. В. «Балачак - уйнап-көлеп үсәр чак». Методическое пособие для воспитателей детских садов и инструкторов по физкультуре.
31. Закирова К. В. «Воспитание и обучение в детском саду»
32. Кашапова М. Ф. «Уйныйк әле, балалар» методические рекомендации (первая книга).
33. Хазратова Ф. В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ, 2-3 лет.
34. Хазратова Ф. В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ, 3-4 лет.
35. Хазратова Ф. В. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ, 4-5 лет.
36. Зарипова З. М. «Туган телдә сөйләшәбез» Методическое пособие для воспитателей татарских групп ДОУ, 5-7 лет.

Листов
Заведующий ДОУ
Л.Р.Бычок

**Листок
авдующий ДОУ**

И.Р.Б.

по познавательно-речевому
направлению развития
детей №115 - Кудзак

ИНН
1650086230

